မြန်မာနိုင်ငံ ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်

ပထမအကြိမ်ထုတ်ဝေခြင်း - ၂၀၁၅

unicef

မာတိကာ

အမှာစာ 4

ကျေးဇူးတင်လွှာ 6

အတိုကောက် ဝေါဟာရများစာရင်း 7

အစီရင်ခံစာ၏ ရည်မှန်းချက်နှင့် ရည်ရွယ်သော ပရိသတ် 9

နောက်ခံ အကြောင်းရင်းများ 10

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေး 10

ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ ညီမျှခြင်းတွင်ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုခြင်း 11

မြန်မာနိုင်ငံ၏သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ 11

ယူနီဆက်နှင့်မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေး 12

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက် 13

ကန့်သတ်ချက်များ နှင့် အခွင့်အလမ်းများ 14

အထွေထွေ အန္တရာယ်ပြု မြေပုံရေးဆွဲခြင်း 15

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း 20

ဘေးတွေ့နိုင်ခြေ 20

ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုမြေပုံရေးဆွဲခြင်း 21

စွမ်းဆောင်ရည် 24

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ မြေပုံရေးဆွဲခြင်း 25

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်ကိုအသုံးပြုခြင်း 28

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဒဏ်ခံနိုင်မှုအစီအစဉ်ကို အကြံပြု တိုက်တွန်းခြင်း 28

ဘက်စုံ ကဏ္ဍစုံ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း 29

ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှု ညွှန်းပြသော နိုင်ငံအဆင့် စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း 30

ပုံအညွှန်းပြ စာရင်း

Figure 1: Myanmar: Natural Hazard Risks, OCHA, 2011 36
Figure 2: Seismic Zone Map of Myanmar, PSHA Map, MGS, 2012 37
Figure 3: Myanmar Historical Seasonal Analysis: Population exposed to floods by year during the monsoon between 2000 and 2010, Ithaca/WFP, 2011 38
Figure 4: Fire Risk Map, Myanmar Hazard Profile, Government of Myanmar, 2009 39
Figure 5: Technical Opinion, Ranking of Potential Tsunami Hazard in Myanmar, RIMES, 2014 40
Figure 6: Climate Change Vulnerability Index, NAPA, Government of Myanmar, 2012 41
Figure 7: RRD's Warehousing Capacity 42
Figure 8: DRR Agencies' Coverage per state/region, MIMU, January 2014 43

အမှာစာ

ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံသည် ရေမြေအနေအထားအရ မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ လေဘေး၊ မုန်တိုင်းဘေး၊ မြေပြိုဘေး၊ ငလျင်ဘေး၊ ဆူနာမီဘေး၊ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် မိုးကြီးဘေးစသည့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အမျိုးမျိုး တို့ ကိုရင်ဆိုင်တွေ့နိုင်သော နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ(၂)ရက်မှ(၃)ရက်နေ့အထိ မြန်မာနိုင်ငံ ကမ်းရိုးတမ်းကို ဖြတ်ကျော်တိုက်ခတ်ခဲ့သော နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းကြောင်လူပေါင်း (၂.၄)သန်းခန့် ထိခိုက်ခဲ့ ပြီးအသက်ပေါင်း(၁၃၈၃၇၃)ဦး သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု တန်ဘိုးစုစုပေါင်း (၁၀.၇) ထရီလီယံ ကျပ် ရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ထိခိုက်ခံစားခဲ့ရသူအများစုမှာ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်သော အုပ်စုများဖြစ်သည့် ကလေးသူငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်အမျိုးသမီးများဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်း များ ကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ (၂၀၁၂)ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်း စီမံ ချက်ကို တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်ဖြစ်သည့် ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်များ (Hyogo Framework for Actions) နှင့် အာစီယံဒေသတွင်း သဘောတူညီချက်ဖြစ်သည့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံ ခန့်ခွဲမှုနှင့် အရေးပေါ် တုန့်ပြန်မှု ဆိုင်ရာ အာစီယံသဘောတူညီချက် AADMER (ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response)တို့တွင် ပါဝင်သည့် ဆောင်ရွက်ရန် အချက်များနှင့် အညီ ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် (၂၀၁၃)ခုနှစ် ဇူလိုင်လ(၃၁)ရက်နေ့တွင်သဘာဝဘေးအန္တ ရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံ ခန့်ခွဲမှု ဥပဒေ ကိုပြဌာန်းနိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။
မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်လျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းစီမံချက်၏ ကဏ္ဍ (၇)ခုတွင် ကဏ္ဍ (၂)၌ ကျရောက် နိုင်သော သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ထိခိုက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်မှု အကဲဖြတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် ရေးဆွဲထား သကဲ့သို့ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု ဥပဒေ အခန်း(၆)၊ ပုဒ်မ(၁၃)(ခ)၌ သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကလေးသူငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းသူ များ နှင့်အမျိုးသမီးများ(အထူးသဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့် သားသည်မိခင်များ) အားဦးစားပေးပြီး ကူညီ စောင့်ရှောက်ရမည်ဟုထည့်သွင်းရေးဆွဲထားခဲ့ ပြီးဖြစ်ပါသည်။
ယခု **ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်**သည် မတူညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေများ၊ မတူညီသော ဒေသများရှိကလေးသူငယ်များ၏ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် ဖြစ်ပွားနိုင်ခြေများကို လေ့လာဆန်းစစ်ထားသော အစီရင်ခံစာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အဆင့်ဆင့်သော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် အဆိုပါဆန်းစစ်ချက်ပါ အချက်အလက်များကို အသုံးချ၍ "**လူ့အသက်ဆုံးရှုံးမှုများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် ရရှိပြီးသောဖွံ့ဖြိုးမှု အရှိန်အဟုန်ကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ပြီး ပိုမိုဘေးကင်းလုံခြုံ၍ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် များမှ ခံနိုင်ရည်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံ ဖြစ်လာစေရန်**" ဆိုသည့် မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်လျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းစီမံချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရေး အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်သကဲ့သို့ အနာဂတ်အတွက် ရန့်ထုံစွာ ဖူးပွင့်လာ

ကြမည့်ပန်းကလေးများကို သဘာဝဘေးဆိုးများကြောင့်လွင့်ကြွေထိခိုက်မှုမှ အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေး အတွက်လည်း အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ အထောက်အကူပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဦးစိုးအောင်

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန

လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်

ကျေးဇူးတင်လွှာ

မြန်မာနိုင်ငံ ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက် ကို ရေးသားပြုစုရာတွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရကိုယ်စားပြု အဓိကလက်တွဲလုပ်ကိုင်ကြရသည့်ဌာနများ ဖြစ်သည့် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်ဦးစီးဌာန များ၏ သတင်းအချက် အလက်ပံ့ပိုးကူညီမှုများ၊ အကြံပြုချက်များ ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူပင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် ဒေသတွင်း နည်းစံနစ် များနှင့် အညွှန်းကိန်းများပြုစု သတ်မှတ်ရေး ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များ၏ အနီးကပ်ကူညီ ပံ့ပိုးမှုကြောင့်လည်း ဤဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက် ကို အကောင်အထည် ဖေါ်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင် ခြေ လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂ မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အစီအစဉ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ ငလျင်အသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ အင်ဂျင်နီယာအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဘူမိသိပ္ပံအသင်း တို့မှလည်း ဤ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်အတွက် လိုအပ်သောအချက်အလက်များစွာကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ကြပါသည်။ ဒေသအတွင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးဆိုင်ရာကြိုတင်သတိပေးချက်၏မြန်မာနိုင်ငံအတွက်ဆူနာမီဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များသည်လည်း အလွန်ပင်အရေးပါလှပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံယူနီဆက် အနေဖြင့်ဖေါ်ပြပါအစိုးရဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီအား ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက် ကိုရေးသားပြုစုနိုင်ခဲ့ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တလျောက် အစစအရာရာအကူအညီပေးခဲ့ကြခြင်းကို အလေးအမြတ်ပြု မှတ်တမ်း တင် အပ် ပါသည်။

ဤစာတမ်းကို ရေးသား ပုံနှိပ် ဖြန့်ဝေ နိုင်ရန်အတွက် ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့သော **United Kingdom's Department for International Development (DFID)** အားလည်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ဘာထရန် ဗိန်းဘဲလ်

ဌာနေကိုယ်စားလှယ်

ယူနီဆက်မြန်မာ

အတိုကောက် ဝေါဟာရများစာရင်း

CCA	Climate Change Adaptation ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်လိုက်လျောညီထွေစွာဆောင်ရွက်ခြင်း
CCRA	Child-Centred Risk Assessment ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်
DHS	Demographic and Health Survey လူဦးရေအခြေပြုကျန်းမာရေးစစ်တမ်း
DMH	Department of Meteorology and Hydrology မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
DRR	Disaster Risk Reduction ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေး
DRR WG	Disaster Risk Reduction Working Group ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့
HCT	Humanitarian Country Team မြန်မာနိုင်ငံကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့များလူသားခြင်းစာနာမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့
HFA	Hyogo Framework for Action ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်
IASC	Inter-Agency Standing Committee ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့များအကြား မူဝါဒချမှတ်ရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီ
IHLCA	Integrated Households Living Condition Assessment အိမ်ထောင်စုများလူနေမှုအခြေအနေဆန်းစစ်လေ့လာချက်
MAPDRR	Myanmar Action Plan on Disaster Risk Reduction မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်
M&E	Monitoring and Evaluation စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ခြင်း
MEC	Myanmar Earthquake Committee မြန်မာနိုင်ငံငလျင်အသင်း
MES	Myanmar Engineering Society မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း
MICS	Multi-Indicator Cluster Survey စုဖွဲ့ညွှန်းကိန်းများဖြင့်တိုင်းတာသောစစ်တမ်း
MIMU	Myanmar Information Management Unit မြန်မာသတင်းနှင့်အချက်အလက်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုဌာန

MGS	Myanmar Geo-Science Society
	မြန်မာနိုင်ငံဘူမိဗေဒအသင်း
NAPA	National Adaptation Programme of Action
	အမျိုးသားအဆင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်လိုက်လျောညီထွေစွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်
RIMES	Regional Integrated Multi-Hazard Early Warning System
	ဒေသအတွင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အမျိုးမျိုးဆိုင်ရာ ကြိုတင်သတိပေးချက်
RRD	Relief and Resettlement Department
	ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန
UNDAF	United Nations Development Assistance Framework
	ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအထောက်အကူဆိုင်ရာမူဘောင်
UNDP	United Nations Development Programme
	ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်
UN-HABITAT	United Nations Human Settlements Programme
	ကုလသမဂ္ဂမြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအစီအစဉ်
UNICEF	United Nations Children's Fund
	ကုလသမဂ္ဂကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့
UNISDR	United Nations International Strategy for Disaster Reduction
	ကုလသမဂ္ဂအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးမဟာဗျူဟာအဖွဲ့
UNOCHA	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
	ကုလသမဂ္ဂလူသားခြင်းစာနာမှုဆိုင်ရာညှိနှိုင်းရေးရုံး
WB	World Bank
	ကမ္ဘာ့ဘဏ်
WFP	World Food Programme
	ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအစီအစဉ်

အစီရင်ခံစာ၏ ရည်မှန်းချက်နှင့် ရည်ရွယ်သော ပရိသတ်

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ဆောင်မှုများ၏ရွေးချယ်မှုများမှရလာဒ်များကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ပိုမိုတိုးပွားလာ နေသည်ဟု သိရှိနားလည်လာကြသည်နှင့်အမျှ သဘာဝနှင့်လူမှဖန်တီးသောဘေးအန္တရာယ် များကိုပိုမို ကောင်းမွန်စွာရင်ဆိုင်နိုင်ရေးသည်ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာ တွင်ထည့်သွင်း စဉ်း စားရ မည့်အချက်တစ်ရပ်ဖြစ်လာပါသည်။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှုအရေးအတွက်နှင့် အသွင်သဏ္ဍာန်လေ့လာချက်များမှပိုမိုကောင်းမွန် သောနားလည်သဘောပေါက်မှုနှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်မှုကိုသိရှိစေခဲ့သည့်အလျှောက်၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှုကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့်စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်များသည်မရှိမဖြစ်အသုံးချရမည့်နည်းလမ်းများဖြစ်လာပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် နိုင်ခြေဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်သည် ဘေးသင့်နိုင်မှုအခြေအနေသတင်းအချက်အလက်များ၊ လူဦးရေဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှုများ၊ လူမှုစီးပွား ဆိုင်ရာ ထိခိုက်လွယ်မှု များနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုများကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းတွက်ချက်ပါသည်။ ဤဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက် တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကလေးသူငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာညွှန်းကိန်းများကို အသုံးပြု၍ ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်ကို တင်ပြထားပါသည်။

ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်၏ရလာဒ်အဖြစ် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး၁၅ခုမှ ကလေးများကို ဗဟိုပြု၍ကျရောက်နိုင်သည့်ဘေးအန္တရာယ်ညွှန်းကိန်းများအဆင့်ဆင့်ကိုဖော်ပြထားပါသည်။သတင်းအချက်အလက်များရရှိမှု အခြေအနေအရလိုအပ်ချက်အချို့ရှိသော်လည်း ဤဆန်းစစ်လေ့လာချက်၏တွေ့ရှိချက်များသည်ယူနီဆက်၏ မြန်မာနိုင်ငံ ဆိုင်ရာအစီအစဉ်များရေးဆွဲရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် နိုင်ခြေရှိမှုနှင့် ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား ရေးဆွဲခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အစိုးရ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ဆောင်နေသော တွဲဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အရပ်ဘက်အစည်းများကဲ့သို့သောအရေးပါသည်တာ ဝန်ရှိသူများမှမြန်မာနိုင်ငံ၏ကလေးသူငယ်ကဏ္ဍတွင်ပိုမိုကောင်းမွန်စွာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့်လက် တွေ့အသုံးချနိုင်စေရန်ရည်ရွယ်ထားပါသည်။အဓိကအားဖြင့်ဤဆန်းစစ်လေ့လာချက်သည်လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေး လုပ်ငန်း စီမံချက်ပါလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေး အန္တရာယ်နှင် ထိခိုက် ခံရလွယ်မှုမြေပုံ ရေးဆွဲရေး တွင်ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်ဖြင့် သဘာဝဘေး၊ ကလေးသူငယ်များ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု၊ ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင် ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုမြေပုံတို့ ဆက်စပ်အရေးပါမှုများကို အတည်ပြုတင်ပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။ မတူညီသောရည်မှန်းချက်အကြောင်းအရာများကို ဘေးအန္တရာယ်ကျ ရောက် နိုင်ခြေတွက်ချက်မှု များမှ တဆင့် ဦးတည်ကြသည့်အလျှောက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံ ခန့် ခွဲ ခြင်း၊ စွမ်းဆောင် ရည် မြှင့် တင်ခြင်း သို့မဟုတ် ကလေးသူငယ်များ၏ထိခိုက်လွယ်မှုကိုလျှော့ချခြင်း အစရှိသောလုပ်ငန်း စဉ်များတွင်ဌာန အလိုက်၊ အဖွဲ့ အ စည်း အလိုက်၊တာဝန်ခံမှုအလိုက်၊ နည်းပညာဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုနယ်ပယ်အလိုက် ဆောင်ရွက်ချက်များသည်လည်း ကလေး သူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားရေး အတွက် အထောက်အကူ ပြုပါသည်။

နောက်ခံ အကြောင်းရင်းများ

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ချရေး

ဘေးအန္တရာယ်များသည်သဘာဝထက်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၏ ရွေးချယ်မှုများ အထူးသဖြင့် မြေအသုံးချမှု၊ အဆောက်အဦဆောက်လုပ်မှုနည်းစနစ်များ၊ သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုများ၊ ကူးစက်ရောဂါများမှ ကာကွယ်ခြင်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပပျောက်ရေး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လူဦးရေ တည်ရှိမှု အခြေအနေ အမျိုးမျိုးနှင့် ပုံစံများ (ဥပမာအားဖြင့် မြို့ပြတွင် အခြေချနေထိုင်ခြင်း) တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ ရသည် ဟု သိမြင်လာကြပါသည်။ဤနားလည်မှုအသစ်များသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျှော့ပါး ရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပိုမိုတက်ကြွစွာလုပ်ဆောင်နိုင်ရန်ကိုယ်စားပြုခဲ့ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘာဝဘေးလျှော့ပါးရေးမဟာဗျူဟာအဖွဲ့ ၏အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုဆိုသည်မှာ "ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု သို့မဟုတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၏ သက်ရောက်မှုကြောင့် လူ့အသက်များစွာ၊ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ၊ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းမှု လုပ်ငန်းများ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၊ စသည်တို့ ကို ဆုံးရှုံးနိုင်သော အခြေ အနေ ဖြစ်နိုင်ခြင်း "[1] ဟုဆိုလိုသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ပါးရေး ဆိုသည်မှာ ကျရောက် နိုင်ခြေရှိမှုကို သတ်မှတ်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်ခြင်း၊ ကျရောက်နိုင်ခြေလျှော့ပါးနိုင်သော အကြောင်းအရာ ကိုဖော်ထုတ် ခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်သည့် စနစ်ကျသော ချဉ်းကပ်ခြင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ တိတိကျကျ ဆိုရသော် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ပါးရေး၏ရည်ရွယ်ချက်သည်လူ့အသိုက်အဝန်းတစ်ခုအတွင်း သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို လျှော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ရှောင် ရှားခြင်းအလို့ငှာ စွမ်းဆောင်ရည် ကိုတိုးမြှင့်ရန်ဖြစ်ပြီးထိခိုက်လွယ်မှုကိုလျှော့ချရန်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြောင့်ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေ လျှော့ပါးရေး ကို ရာသီဥတုပြောင်း လဲ မှုနှင့် လိုက်လျော ညီထွေစွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရေး မဟာဗျူဟာ တစ်ရပ်အနေဖြင့်လည်း ကျယ်ပြန့်စွာသိရှိကြပြီး စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်အဖြစ်လည်း အခြေအတင် ဆွေးနွေး စရာ ဖြစ် ပေသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့် ထိခိုက် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေ သည် ဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်လွယ်မှု၊ ဘေးတွေ့နိုင်ခြေ နှင့် စွမ်းဆောင်ရည် တို့နှင့် ဆက်စပ်နေသည်ဟု ယေဘုယျ နားလည်သဘော ပေါက်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျှော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို တွက်ထုတ်နိုင်သော အခြေခံ ပုံသေနည်းအဖြစ် အောက်ဖော်ပြပါ တွက်ချက်မှု ကို အသုံးပြုကြသည်။

$$\text{ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့် ထိခိုက် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေ} = \frac{(\text{ဘေးအန္တရာယ်})\ x\ (\text{ထိခိုက်လွယ်မှု})\ x\ (\text{ဘေးတွေ့နိုင်ခြေ})}{(\text{စွမ်းဆောင်ရည်})}$$

[1] http://www.unisdr.org/we/inform/terminology

ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ ညီမျှခြင်းတွင်ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုခြင်း

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး မြှင့်တင်သူများသာမကဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ဆောင်နေသောတွဲဘက်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်စီမံကိန်းရေးဆွဲသူ များပါ ကျယ်ပြန့်စွာအသုံးပြုကြပါသည့်အကြောင်းရင်းများစွာရှိပါသည်။

- **ကလေးသူငယ်များသည်လူဦးရေ၏ထက်ဝက်ခန့်ကိုကိုယ်စားပြုခြင်း** - လူဦးရေအခြေပြု ရှုထောင့်အရ ကလေးသူငယ်များဦးရေသည်စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင်အရေးပါသည်။အာရှနှင့်ပစိဖိတ်နိုင်ငံများတွင်လူဦးရေ ၏ ၃ပုံ၁ပုံမှတစ်ဝက်ခန့် သည်ကလေးသူငယ်များဖြစ်ပြီးမြန်မာနိုင်ငံတွင်လူဦးရေ၏ ၃၄%ဖြစ်ပါသည်။
- **ကလေးသူငယ်များ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုများသည် ကျယ်ပြန့်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများတွင် ကောင်းမွန်သော ညွှန်းကိန်းများဖြစ်ခြင်း** - ကလေးသူငယ်များ၏ထိတ်လန့်ဖိစီးမှုများမှ ထိခိုက်လွယ်မှုများသည် လူ့အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုတွင်၎င်းတို့၏ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင်သိ ရှိလွယ် သောညွှန်းကိန်းများဖြစ်လာပါသည်။
- **ကလေးသူငယ်များသည်ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင်ထိခိုက်မှုများပြားခြင်း** - အချက်အလက်များမှ တွေ့ရှိချက်များအရ ကလေးသူငယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများသည်ထိခိုက်မှုအများဆုံးဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် နှစ်စဉ်ကလေးသူငယ်သန်း၁၀၀ခန့်အပေါ်သက်ရောက်လျက်ရှိပါသည်။ထို့ကြောင့်၎င်းတို့ကိုသဘာဝဘေး အန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲခြင်းမဟာဗျူဟာတွင်ထည့်သွင်းခြင်းသည်ဆီလျော်သောဆောင်ရွက်ချက်ဖြစ်ပါသည်။
- **ကလေးသူငယ်များ၏ စီမံကိန်းများတွင် ပါဝင်ခွင့် အခွင့်အရေး** - ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းများသည် ကလေးသူငယ်များ၏ ရှင်သန်ခွင့်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ပညာရေး၊ စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများအပေါ်နားလည်သဘောပေါက်မှုကိုထင်ဟပ်စေပါသည်။ ထို့မျှမက ကလေးသူငယ်များသည် အနာဂတ်တွင်တွေ့ကြုံနိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်အတွက် စီမံကိန်းများတွင်၎င်းတို့ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ

မြန်မာနိုင်ငံသည်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များဖြစ်သည့် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းများ၊ ရာသီအလိုက်ရေလွှမ်းမိုးမှု များ၊ မြေပြိုမှုများ၊ မိုးခေါင်ရေရှားမှုများ၊ မီးလောင်မှုများနှင် ငလျင်များ စသည့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက် နိုင်ခြေ မြင့်မားသည့် နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်သည်။[2] မကြာမီနှစ်များအတွင်းက အင်အားကြီးမားသော ဆိုင်ကလုန်း မုန်တိုင်း ကြီးများဖြစ်သည့် (နာဂစ် ၂၀၀၈၊ ဂီရိ ၂၀၁၀) တို့သည် နိုင်ငံ၏ ကမ်းရိုးတန်း အစိတ်အပိုင်း များကို တိုက်ခတ်ခဲ့ပြီး ကလေးသူငယ်များနှင့်အမျိုးသမီးများအပေါ် ဆိုးရွားစွာသက်ရောက်မှု ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်မှ စ၍ ကမ်းရိုးတန်း တလျောက်နှင့် ကုန်းမြင့်ဒေသများရှိ လူပေါင်း ငါးသိန်းကျော်[3]ရေလွှမ်းမိုးမှု ဒဏ်ကို ခံခဲ့ရသည်ပြီး ကြီးမားသော ဆုံးရှုံးမှုများနှင့်ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရပါသည်။ ရေလွှမ်းမိုးမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မြေပြိုမှုနှင့် ဘူမိပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်များသည်လည်းကုန်းမြင့်ဒေသများတွင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။နိုင်ငံ၏ အရှေ့မြောက်ပိုင်းဒေသများတွင်လည်း

---

[2] According to the 2012 OCHA Global Focus Model, which attempts to classify and categorize countries according to their vulnerability to disasters, Myanmar is the 6th country globally (of the 147 countries measured), just behind Somalia

[3] UNOCHA. 'Myanmar: Natural Disasters 2002-2012

လျောင်လှုပ်ခတ်ခဲ့မှုကြောင့် ထိခိုက်မှု များ ရှိ ခဲ့ပါသည်။ အထူး သဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ် အရှေ့ပိုင်းတွင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သော ၆.၈ ရစ်ချ်တာစကေး ရှိငလျင်ကြီးတစ်ခု လှုပ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံအနှံ့အပြားမီးလောင်ကျွမ်းမှုများ ကြောင့်လည်း အိုးအိမ် ပေါင်း များစွာပျက်ဆီးဆုံးရှုံးခဲ့ ကြရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် လူတို့ဖန်တီးသည့်ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်အမျိုးသမီး များနှင့် ကလေးများ အကြားတွင် ရှိနေဆဲဖြစ်သော ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေကို ပိုမို၍ ဆိုးဝါး ပျက်စီး လာစေပါသည်။ ၎င်းတို့၏ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေများ၊ ပညာရေးနှင့် အခြေခံ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု စသည့် အခြေခံ လူမှုဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူနိုင်စွမ်း ရှိမှုများ တို့ကို ထိခိုက်စေပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် အခြေခံအဆောက် အအုံချို့တဲ့ခြင်းများကြောင့်ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ရန် စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်နိမ့်ပါးလျက်ရှိနေ သည် ကို နိုင်ငံတဝှမ်း တွင်တွေ့ကြုံနေကြသည်။[4] ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်မားခြင်းနှင့် ပြန်လည်းထူထောင်နိုင်စွမ်း နိမ့်ပါးမှု တို့၏ ပေါင်းစည်းနေမှုသည် **"Inform risk model"**[5] အရ အာရှပိစိဖိတ်ဒေသတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်မှု အမြင့်မားဆုံး နိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိစေခဲ့သည်။
မကြာမီနှစ်များအတွင်းက ဖြစ်ပွားခဲ့သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်သက်ရောက်မှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းကိုလည်း လူ့အသက်များ၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများ ဆုံးရှုံးမှုများမှ လျော့ချနိုင်မည့်ခိုင်မာသောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကိုလူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုလုပ်ငန်းများ၊ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများမှတဆင့် အရေးတကြီးဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်နေကြောင်း သတိပေးနှိုးဆော်မှု ပြုလုပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် ၂၀၀၈ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ်မုန်တိုင်းမှစ၍အရှိန်မြင့် တင်ခဲ့ပြီးအရေးပေါ် အကူအညီအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်အသင့်အနေအထားရှိနေမှုကိုတိုးတက်စေခြင်း ကိုအဓိကဦးတည်၍ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ထိခိုက်လွယ်မှုများကိုလျော့ပါးစေရန်စနစ်တကျ လုပ်ဆောင်မှုအပိုင်းတွင်မူ ဦးစားပေးမှုနည်းပါးပါသည်။[6]

ယူနီဆက်နှင့်မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ချရေး

ယူနီဆက် သည်ကုလသမဂ္ဂအေဂျင်စီတစ်ခု ဖြစ်ပြီးနိုင်ငံပေါင်း(၁၉၀)တွင် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိရာမြန်မာနိုင်ငံတွင် မူ (၁၉၅၀)မှစတင်ခဲ့ပါသည်။ ယူနီဆက်သည်ကလေးသူငယ်တိုင်း အထူးသဖြင့် ကူညီစောင့်ရှောက်မှုကိုအလိုအပ် ဆုံးကလေးသူငယ်များ၏အခွင့်အရေးများကိုနားလည်သဘောပေါက်စေရန်အတွက်အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူ းပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆိုသည့်ရည်ရွယ်ချက်ကိုအဓိကထား၍ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ယူနီဆက်သည် က လေးသူငယ် ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးစေရန် လုပ်ဆောင်ချက်များကိုကလေးသူ ငယ်များ၊ မိသားစုများ၊ ပြည်သူလူထုများအကြား သဘာဝဘေးအမျိုးမျိုး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၊ လူမှုပြုလုပ်သော ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးမျိုး၊ တို့၏ဖိစီးနှိပ်စက်မှုတို့ကို ပိုမိုခံနိုင်ရည်ရှိစေရန် မြှင့်တင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။
၂၀၀၈ ဆိုင်ကလုန်း နာဂစ်အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေး ကာလမှစ၍ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှု လျော့ပါးစေရေး

[4] SDC & ADPC (2012), "A Situational Analysis of Disaster Risk Management Policy and Practice in Myanmar
[5] http://www.inform-index.org/Results/Country-profiles?iso3=MMR
[6] Government of Myanmar, HFA Progress reports (2009-2011 and 2011-2013

အတွက် ဆိုင်းကလုန်းနာဂစ်တိုက်ခတ်ခဲ့သောဒေသများတွင် ဘက်ပေါင်းစုံမှကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့တွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ မြို့နယ်များတွင် ကလေး ပျော် ကျောင်း များကို စိတ်ချလုံခြုံရသောစံပြအဆောက်အဦများအဖြစ် နာဂစ်ကဲ့သို့သောမုန်တိုင်းမျိုး၏ဒဏ်ကိုခံနိုင်သော ကျောင်းများ ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့သည်။ ဘဂတစ်သက်တာသိမှတ်စရာသင်ခန်းစာ များတွင်လည်းထည့်သွင်း သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ယင်းတွင်ဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့လာပါကလိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်အခြေခံ သိသင့်သိထိုက်သော သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်ပြီး မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ မူလတန်းကျောင်း သားများကို သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှု စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး စနစ် ကိုလည်း ဖြစ်ပွား မှုနှုန်းမြင့်မားသော ဒေသများတွင် ဆောင်ရွက်၍ကလေးများအကြားအာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုတိုးတက်လာအောင်တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်သူများထားရှိစီမံပေးခဲ့သည်။ (ဤသို့အားဖြင့်အာဟာရချို့တဲ့မှု ဖြစ်ပွားစေသော အကြောင်း အရာများကို သိရှိနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေးသည်)

ထိုအတွေ့အကြုံများအပေါ်အခြေခံ၍ယူနီဆက်မြန်မာသည်ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုလျော့ပါးစေရေးအတွက်ကို စနစ်တကျစတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး အစိုးရနှင့်တကွလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အခြား သော အဖွဲ့ အစည်း များ အားလုံး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး မဟာဗျူဟာများတွင်ကလေးသူငယ်များကို ဦးစား ပေး ၍ တုံ့ပြန် ဆောင် ရွက်နိုင်စေရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုကဏ္ဍများတွင် အကူအညီများ လည်း ပံ့ပိုး ပေးခဲ့ ပါ သည်။ ဤကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုကျရောက်မှုလျော့ပါးစေရေးဆန်းစစ်လေ့လာချက်သည်ကလေးများအတွက် ကြံ့ခိုင် သော ရလဒ်များ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ပထမဦးဆုံး ဆောင် ရွက်သည့် ခြေ လှမ်း တစ်ရပ်လည်း ဖြစ် ပါသည်။

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်

ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှု အရေအတွက်နှင့် အသွင်သဏ္ဍာန်လေ့လာချက်များသည် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် နားလည်သဘောပေါက်မှုနှင့်အတူပိုမိုကောင်းမွန်သော ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေး ကိုလုပ်ဆောင်နိုင်စေပါ သည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှုကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့်စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင ့အခြေအနေကို တွက်ဆပြီး ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် စီမံချက်ကိုအကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်မှုတို့သည် မရှိမဖြစ်အသုံးချရမည့်စံချိန်စံနှုန်းများ ဖြစ်လာပါသည်။ ယူနီဆက်မှအာရှပစိဖိတ်ဒေသအတွင်းရှိ[7] နိုင်ငံများတွင်ယခင် ကောက်ယူခဲ့သော ဆန်းစစ်လေ့လာချက်များကိုအခြေခံ၍သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့်အတူ တကွအနီးကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့်ကလေးသူငယ် ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှု လျော့ချရေး ဆန်းစစ်ချက်ကိုဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များ၊ကလေးသူငယ်လူဦးရေလစ်ဟင်းမှုများ၊ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် လူမှုစီးပွားရေးထိခိုက်လွယ်မှုများ၊ ကလေးသူငယ်များ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုများ၊ဒေသအလိုက် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး စွမ်းဆောင်နိုင်ရည် ရှိမှုများကိုအခြေခံ၍ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ဒေသကြီး ၁၅ ခု ရှိအခြေအနေများကိုဖော်ပြထားပါသည်။ မြို့နယ် အဆင့်အုပ်ချုပ်ရေး တွင်ပိုမိုပြည့်စုံသောအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်သော်လည်းဤဆန်းစစ်ချက် သည် ပြည် နယ်နှင့်တိုင်း ဒေသကြီးအဆင့် သတင်းအချက်အလက်များကို

---

[7] Child-centred risk assessments is a UNICEF-tool developed to risk-inform country programmes as part of the broader resilience agenda. Since 2012, child-centred risk assessments have been developed for Pakistan, India, Nepal, Lao PDR, Indonesia and Solomon Islands. For further details please see: http://www.preventionweb.net/files/36688_36688rosaccriskassessmentfeb2014.pdf

အခြေပြု၍သာပြုစုထားပါသည်။ ဤ ဆန်းစစ်ချက်ကို မြို့နယ်အားလုံးမှ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိနိုင်သော အချိန်အခါတွင် ထပ်မံတိုးချဲ့ ပြင်ဆင်ရေးသားသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤဆန်းစစ်ချက်၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ အဓိကတာဝန်ရှိသူများကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကလေးများအပေါ်တွင် ကျရောက်နေသောဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုကိုတွေ့မြင်စေရန် ဖော်ထုတ်ပြောကြားတင်ပြခြင်းဖြင့်ပိုမို ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး မဟာဗျူဟာ၏ဖော်ထုတ်ချက်အရဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ခြင်း အကြောင်းအရာများတွင်အရေးအပါဆုံးနောက်ခံ အကြောင်းအရာမှာ၂၁ရာစု၏ ပထမရာစုဝက်အတွင်း ညံ့ဖျင်းသည့်မြို့ပြအုပ်ချုပ်မှု၊ ကျေးလက်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် သဘာဝဂေဟစနစ် ဆုတ်ယုတ် လာမှုတို့ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဘေးတွေ့နိုင်ခြေ နှင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်နေသောထိခိုက်လွယ်မှုများအဓိကအကြောင်းအရာ အဖြစ်ပါဝင်သော ဤဆန်းစစ်ချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ မတူညီသော ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများမှ ကလေးသူငယ်များ အပေါ်သက်ရောက်နေသော ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေများကိုဖြစ်စေသည့်နောက်ခံ အကြောင်းအရာများကိုလည်း တင်ပြထားပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျ ရောက်နိုင် ခြေရှိမှု၊ ကလေးသူငယ်များ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် ကလေးသူငယ် ဗဟိုပြု လေ့လာချက် မြေပုံများကိုလည်း ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆို ထည့်သွင်းစဉ်းစား နိုင်ပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းအလိုက်၊ နည်းပညာ ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှု နယ်ပယ် အလိုက်မတူညီသော ရည်မှန်းချက်အကြောင်း အရာများကို ဘေးအန္တရာယ်ကျ ရောက် နိုင်ခြေ တွက်ချက်မှု များမှ တဆင့်ဦးတည်ဆောင်ရွက်ချက်များတွင် ဤ ကလေး သူငယ်ဗဟိုပြု ဆန်းစစ်ချက် မြေပုံသည်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

ကန့်သတ်ချက်များ နှင့် အခွင့်အလမ်းများ

ဤနှစ်ပိုင်းကာလများတွင်ထိုက်သင့်သောတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုများရရှိခဲ့သော်လည်းမြန်မာနိုင်ငံသည်ပြည်သူ့ဘဝ နှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍများအပေါ်အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသည့် သတင်းအချက် အလက်များ မရရှိနိုင်ခဲ့ခြင်းကို နှစ်ရှည်လများခံစားနေခဲ့ရဆဲဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အချက်အလက်များမှလွဲ၍ မြို့နယ်အဆင့် အချက်အလက်များကောက်ယူမှုတွင်ဖော်ပြပါအချက်သည်မှန်ကန်ကြောင်းကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အချို့သောမြို့နယ်များတွင်မည်သည့်အချက်အလက်မျှ မှတ်တမ်းမှတ်ရာမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သတင်းအချက်အလက် ရရှိသော အခါများတွင်လည်းကျားမ၊အသက်အရွယ်၊လူမျိုးနှင့် နေထိုင်ရာအရပ် စသည်တို့ မပါဝင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သတင်းအချက်အလက် ရရှိမှုလုံလောက်ခြင်း မရှိခဲ့သော်လည်း ကွဲပြားသောနည်းစနစ်များကို အသုံးပြု၍ မည်ကဲ့သို့သော ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်နိုင်ခြေ ရှိကြောင်းကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

အချို့သော ကနဦးလုပ်ဆောင်ချက်များသည်လည်းအရေအတွက်နှင့်အရည်အသွေးအရ တိုက်ရိုက်အကျိုးသက်ရောက်မှုကိုပံ့ပိုးပေးနိုင်ပါသည်။ဥပမာအားဖြင့်၂၀၁၄မြန်မာနိုင်ငံသန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူခြင်းမှကနဦးရလာဒ်များကို၂၀၁၅အစပိုင်းတွင်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့်ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်တို့မှကောက်ယူ သည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါး မှုစစ်တမ်း ၂၀၁၅၊ လူဦးရေအခြေပြု ကျန်းမာရေးစစ်တမ်း၂၀၁၅၊ ကမ္ဘာ့စား နပ်ရိက္ခာအစီအစဉ် မှ ကောက်ယူလျက်ရှိသော စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံရေးနှင့် ဆင်းရဲမှု အခြေအနေ ခန့်မှန်း လေ့လာ သုံးသပ်ချက်စစ်တမ်း ၂၀၁၅ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် နိုင်ခြေလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များမှဆောင်ရွက်နေသောဘေးသင့်နိုင်ခြေရှိမှုဆန်းစစ်ချက်၊အစိုးရနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ

လျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ တို့ အကြား လုပ်ဆောင်နေသော ဘေးသင့် နိုင်ခြေရှိမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု မြေပုံညွှန်း၊ တို့မှလည်း လိုအပ် သော အခြားအချက်အလက်များ ရရှိနိုင်သည်။ ပိုမိုတိကျသော သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိလာတိုင်း ထပ်မံ ပြင်ဆင် တိုးချဲ့နိုင်သည့် ရှင်သန်နေသော ဆန်းစစ်ချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ဆက်လက် လုပ်ဆောင် သွား မည် ဖြစ်သည်။

အထွေထွေ အန္တရာယ်ပြ မြေပုံရေးဆွဲခြင်း

အထွေထွေအန္တရာယ်ပြမြေပုံသည်သဘာဝနှင့်လူလုပ်ဘေးအန္တရာယ်အားလုံးကိုဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်နိုင်ခြေ အများဆုံးနှင့်ပြင်းထန်မှုအဆင့်အရလူအများအပေါ် သက်ရောက်နိုင်မှုပိုမိုမြင့်မားသည့် ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးအစားများကိုဦးစားပေးလေ့လာထားပါသည်။ မြေပြိုခြင်း၊လေပြင်းတိုက်ခြင်းနှင့်မိုးကြိုးမုန်တိုင်းတို့ကို ထည့်သွင်း တွက်ချက်ထားခြင်း မရှိပါ။ အသေးစိတ်တွက်ချက်မှုများကို ကလေးသူငယ် ဗဟို ပြုဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်၏ နောက်ဆက်တွဲဇယားတွင်ကြည့်ရှုနိုင်သည်။ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အလိုက် သီးခြား အထွေထွေအန္တရာယ်ပြ မြေပုံညွှန်းကို ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ၊ ကန့်သတ်ချက်ရှိသော မြေပုံတစ်ခုတည်းကိုသာ (မီးလောင်ခြင်း၊လျှင်လှုပ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းများ၏အန္တရာယ်ပြမြေပုံညွှန်းကိုအမျိုးသားဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုမြေပုံမှထုတ်နှုတ်ရယူထားပါသည်။)ဖော်ပြပေးထားပြီးမတူညီသောသတင်းအရင်းအမြစ်များ မှ ကွဲပြားခြားနားသောဘေးအန္တရာယ်များကိုအောက်ပါအတိုင်း ဖော် ပြပေးထားပါသည်။

ငလျင်။ ။ ငလျင်နှင့်ပါတ်သက်သောအညွှန်းကိန်းများကို မြန်မာနိုင်ငံဘူမိသိပ္ပံအသင်းနှင့် ကုလသမဂ္ဂ မြို့ရွာနှင့်အိုးအိမ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအစီအစဉ် တို့မှ ကျွမ်းကျင်သူငလျင်ပညာရှင်များမှ လေ့လာ ဖော်ထုတ် ထားပြီး ပြည်နယ်/တိုင်း အလိုက် ဘူမိဗေဒမြေပုံများကို အခြေခံကာ အထက်ပါ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့မှ ပညာရှင်များ ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ ဘူမိဗေဒမြေပုံများကို ဤဆန်းစစ်ချက်၏ နောက်ဆုံးတွင် ပုံ (၂) အဖြစ် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

အပူပိုင်းဒေသ မုန်တိုင်းများ/ဆိုင်ကလုန်း။ ။ အပူပိုင်းဒေသ မုန်တိုင်းများ/ဆိုင်ကလုန်း များနှင့် ပါတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ကုလသမဂ္ဂလူသားခြင်းစာနာမှုဆိုင်ရာညှိနိုင်းရေးရုံး မှပြုစုသော အထွေထွေ ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံ မှ ရယူထားသည်။ ဤမြေပုံတွင် "**Saffir-Simpson Scale**" ကို အသုံးပြုထားပြီး ပြင်းထန်မှု ဇုံနယ်များကို အဆင့် (၁) မှ (၅) အထိ ခွဲခြားဖော်ပြထားသည်။ ပြင်းထန်မှုဇုံနယ်တွင် ၁၀% ပြသထားပါက နောင် ၁၀ နှစ်အတွင်း ထိုပြင်းထန်မှု ပမာဏရှိသော မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်နိုင်ကြောင်း ဆိုလိုပါသည်။ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းတစ်ခုစီအလိုက်ပြင်းထန်မှုဇုန်နယ်များကိုအဆင့်(၁)မှ(၁၀)အထိတွက်ချက်ဖော် ပြ နှိုင်းယှဥ်ထားပါသည်။

ဆူနာမီ။ ။ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်နိုင်မှုကြိုတင်သတိပေး စံနစ်မှ သတ်မှတ် ထားသော ဆူနာမီဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုအဆင့်သုံးဆင့်ကိုအခြေခံ၍ဖော်ပြထားသည်။အဆင့်သတ်မှတ်ချက် နှင့်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုပုံ အကျဉ်းကိုပုံ(၅)တွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပြီး ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်နိုင်မှုကြိုတင် သတိပေး စံနစ် မှ ပြုစုထားသော အဆင့်များကို ပိုမိုလွယ်ကူစွာ နှိုင်းယှဉ်နိုင်ရန်အတွက် အဆင့် (၁) မှ (၁၀) သို့ ပြောင်းလဲ၍ ဖော်ပြထားပါသည်။

ရေလွှမ်းမိုးခြင်း။ ။ Ithaca/ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအစီအစဉ်မှပြုစုထားသော ရေလွှမ်းမိုးမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ သမိုင်းတလျောက် ရာသီအလိုက် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကို ခံစားရသည့် ပြည်သူများအခြေအနေကိုပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအလိုက်သရုပ်ခွဲသုံးသပ်ချက်ကို၂၀၀၁မှ၂၀၁၀အတွင်းကာလအတွက်ပြုစုထားပြီးပုံ(၃) တွင်ကြည့်နိုင်သည်။ ဤမြေပုံတွင် သတင်းအချက်အလက်များ ဖော်ပြပြီးသား ပါဝင်သော်လည်း စိတ်ချယုံကြည်ရ၍ တိကျသော ရေလွှမ်းမိုးမှု ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို တင်ပြထားသည်။ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် အဆင့်ဘေးဒုက္ခသင့်နိုင်သော လူဦးရေဖော်ပြချက်ကို အဆင့် (၈) ဆင့်အစား နှိုင်းယှဉ်ရ ပိုမိုလွယ်ကူစေသော အဆင့် (၁) မှ (၁၀) သို့ ပြောင်း လဲ ထား ပါသည်။

မိုးခေါင် ရေရှားခြင်း။ ။မိုးခေါင်ရေရှားခြင်းနှင့် ဆိုင်သောသတင်းအချက်အလက်များအရ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအလိုက် မိုးခေါင်ရေရှားဖြစ်နိုင်မှု အခြေအနေကိုအဆင့်(၁၀)ဆင့်ဖြင့် ပြသထားပြီး အဆင့် (၁၀) သည် ဖြစ်နိုင်ခြေအမြင့်ဆုံးဖြစ်၍အဆင့်(၁)သည်ဖြစ်နိုင်ခြေမရှိပါ။သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူ၊ကျွမ်းကျင်သူများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပိုမိုတိကျသော မိုးခေါင်ရေရှား ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် နိုင်ခြေပြ မြေပုံ ပြုစုနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။

မီးလောင်ခြင်း။ ။ မီးလောင်ခြင်းတွင်အသက်ဆုံးရှုံးမှုအတိုင်းအတာမများပြားလှသော်လည်း အဖြစ်အများဆုံးသောဘေးအန္တရာယ်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်တွေ့ရှိရပြီးဒေသအလိုက် ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုသာရှိနိုင် ပါသည်။ ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ ဆန်းစစ်လေ့လာချက် တွင်ဖော်ပြထားသော အညွှန်းကိန်းများသည် မီးသတ်ဦးစီးဌာနမှ ၁၉၉၃ မှ ၂၀၀၈ အတွင်း ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအလိုက် မီးလောင်ကျွမ်းမှု အချက်အလက်များအပေါ် မူတည်၍ ပြုစုထားပြီး ဖြစ်နိုင်ခြေ အဆင့် (၁) မှ (၁၀) အထိ သတ်မှတ်ထားသည်။

ပဋိပက္ခ။ ။ ပဋိပက္ခနှင့်မငြိမ်သက်မှုများသည် လွတ်လပ်ရေးရစဉ်ကာလ ကတည်းကပေါ်ပေါက် ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော နေရာများကို သတ်မှတ်ရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေဆန်းစစ်လေ့လာချက်တွင်ဖော်ပြထားသောတန်ဘိုးများ သည် "**Heidelberg Institute**"မှ ပြုစုထားသော မြန်မာနိုင်ငံပဋိပက္ခဆိုင်ရာ သုတေ သန ၂၀၁၃ တွင်ပါဝင်သည့် "**Conflict Barometer**" မှ ထုတ်နှုတ်၍ ဇယားများတွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြ ထားသည်။[8] ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသတစ်ခုခုတွင် ဖြစ်ပေါ်သော ပဋိပက္ခသည် ထိုပြည်နယ်တိုင်း တစ်ခုလုံး ကို သက်ရောက်စေသည့် တန်ဘိုးကို တွေ့ရှိရသည်။ ပဋိပက္ခအရေအတွက် အနည်းအများပေါ်မူတည်၍ ပဋိပက္ခ၏ ပြင်းထန်မှုမြင့်မားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဤအချက်သည် အစိတ်အပိုင်းတချို့ ကိုသာ ကိုယ်စား ပြုနိုင်ပြီး ပဋိပက္ခ၏ အတိမ်အနက် ကိုမူ ပြသနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ "**Conflict Barometer**"မှ သတ်မှတ်ချက်ကို အဆင့်(၁) မှ(၁၀) သို့ နှိုင်းယှဉ်မှုလွယ်ကူ စေရန် ပြောင်းလဲဖော်ပြ ထားသည်။

ဒုတိယအဆင့် အနေဖြင့် အထွေထွေ ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံညွှန်းကို ဖြစ်နိုင်ခြေရှိမှု၊ လူဦးရေ အနည်းအများ ပမာဏအပေါ် သက်ရောက်နိုင်ခြေရှိမှုပေါ်မူတည်၍ မတူညီသောဘေးအန္တရာယ်များအလိုက်အဆင့်ခွဲ သတ်မှတ်

[8] The Heidelberg conflict barometer has 5 intensity levels, corresponding to the following: 5 = war; 4 = limited war; 3 = violent crisis; 2 = non-violent crisis; 1 = dispute. Refer to pages 97 and 98 for information on conflict in Myanmar. .

ထားသည်။ ဤနေရာတွင် မီးလောင်ခြင်း ကဲ့သို့သော ဘေးအန္တရာယ်မျိုးကို အသေးစိတ် သရုပ်ခွဲ လေ့လာခြင်း မပြုလုပ်ပါ။ ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေဆန်းစစ်လေ့လာချက် သည် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့များအကြားမူဝါဒချမှတ်ရေးဆိုင်ရာကော်မတီလက်အောက်ခံ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့များ လူသားခြင်းစာနာမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့မှပြုစုထားသောမြန်မာနိုင်ငံအရေးပေါ်အခြေအနေတုံ့ပြန်မှုကြိုတင် ပြင်ဆင် ရေး စီမံချက် ၂၀၁၄ပါ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုဇယားကို ပြန်လည်အသုံးပြုထားပါသည်။ အပူပိုင်းမုန်တိုင်း (၂) ၊ ပဋိပက္ခ (၁.၆) ၊ ငလျင် (၁.၅)၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း (၁.၅)၊ ဆူနာမီ (၁)၊ မီးလောင်ခြင်း (၀.၉) နှင့် မိုးခေါင်ရေရှားခြင်း (၀.၄)[9] တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဤနေရာတွင် ဖော်ပြထားသည့် စာရင်းဇယားသည် သိပ္ပံနည်းကျ အစီအမံဖြင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်မှုကို တွက်ချက်တင်ပြထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံမှ ကျွမ်းကျင်သူများနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးဆန်းစစ်လေ့လာချက်များကိုအခြေခံ၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်းကို ပေါင်းစပ်ကာရရှိထားသောပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု သတင်းအချက်အလက်များဖြင့် ရေးဆွဲ ထားသောစာရင်းသာဖြစ်သည်။ဤစာရင်းပါ အချက်အလက်များသည်လည်းထပ်မံရရှိလာသော ပိုမို တိကျ သည့် သတင်းအချက်အလက်ကိန်းဂဏန်းများပေါ်မူတည်၍ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိမှု ပြောင်းလဲခြင်းများ ဖြစ်ပေါ် နိုင်ပါသည်။[10]

Impact	1. Very Unlikely	2. Unlikely	3. Moderately Likely	4. Likely	5. Very likely
5. Critical		Storm Surge and Tsunami	Earthquake	Cyclone	
4. Severe				Conflict and Civil Unrest	
3. Moderate			Fire		Floods
2. Minor	Pandemics	Drought and Landslides			
1. Negligible		Forest Fire			
	Likelihood				

Likelihood :	**Impact** :
1=Very unlikely (up to 20% chance of the event happening)	1 = Negligible (minimal impact on overall population)
2 = Unlikely (20-40%)	2 = Minor (minor impact on overall population)
3 = Moderately likely (40-60%)	3 = Moderate (moderate impact on overall population)
4 = Likely (60-80%)	4 = Severe (severe impact on overall population)
5 = Very likely (over 80%)	5 = Critical (major impact on overall population)

Emergency Response Preparedness Plan, Myanmar HCT, 2014

အထွေထွေ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေပြ မြေပုံ

အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော အထွေထွေဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေပြမြေပုံတွင် ထိခိုက်လွယ်မှု အမြင့်ဆုံး ဒေသအဖြစ်ရခိုင်ပြည်နယ် နှင့်ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကို အတည်ပြုညွှန်ပြထားပြီး ယင်းတို့၏ရေမြေအနေအ ထား အရ ဆိုင်ကလုန်း၊ရေလွှမ်းမိုးခြင်းနှင့် ဆူနာမီ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်နိုင်ခြေ အမြင့်မားဆုံး ဖြစ်နေ

[9] The overall scoring of the HCT's ERP Plan was divided by 10 for ease of calculation

[10] UNDP and UN-Habitat are currently supporting the Relief and Resettlement Department to roll-out a Loss and Damage Database based on Desinventar methodology

ရှိသာမက လတ်တလောတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်သည်လူလုပ်ပဋိပက္ခများပါ ဖြစ်ပွား နေသော ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ စစ်ကိုင်း၊ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေး တိုင်းဒေသကြီး သုံးခုသည် မြို့ပြနေ လူဦးရေ အထူထပ်ဆုံး ဖြစ်နေပြီး ဘူမိဗေဒ မြေလွှာပြတ်ရွေ့ကြော ပေါ်တွင် တည်ရှိနေကြခြင်းကြောင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ မြင့်မားသော ဒေသများ ဖြစ်နေကြသည့်အပြင် မိုးခေါင်ရေရှား ဘေးဒုက္ခကိုလည်း (စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေး) တွေ့ကြုံခံစားရနိုင်၍ ရန်ကုန်အနေဖြင့်မူ အပူပိုင်း မုန်တိုင်းများ အန္တရာယ် ရှိနေပါသည်။ မကွေးနှင့် ပဲခူး တိုင်းဒေသကြီးများသည် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ အလယ်အလတ် အဆင့်တွင်သာ ရှိပြီး ငလျင်၊ ရေလွှမ်းမိုးမှု (ပဲခူး) နှင့် မိုးခေါင်ရေရှားခြင်း(မကွေး)တို့ကိုသာ ကြုံတွေ့နိုင်သည်။ ကျန်ရှိသော ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများဖြစ်သည့် ကရင်၊ ကချင်၊ ချင်း၊ ရှမ်း၊ မွန်နှင့် တနင်္သာရီ၊ ကယား တို့သည် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ အရ သိသာသော ကွဲပြားခြားနားမှု မရှိကြသော်လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးတို့ ထက်မူ အလွန်ပင် ဖြစ်နိုင်ခြေ နည်းပါးပါသည်။

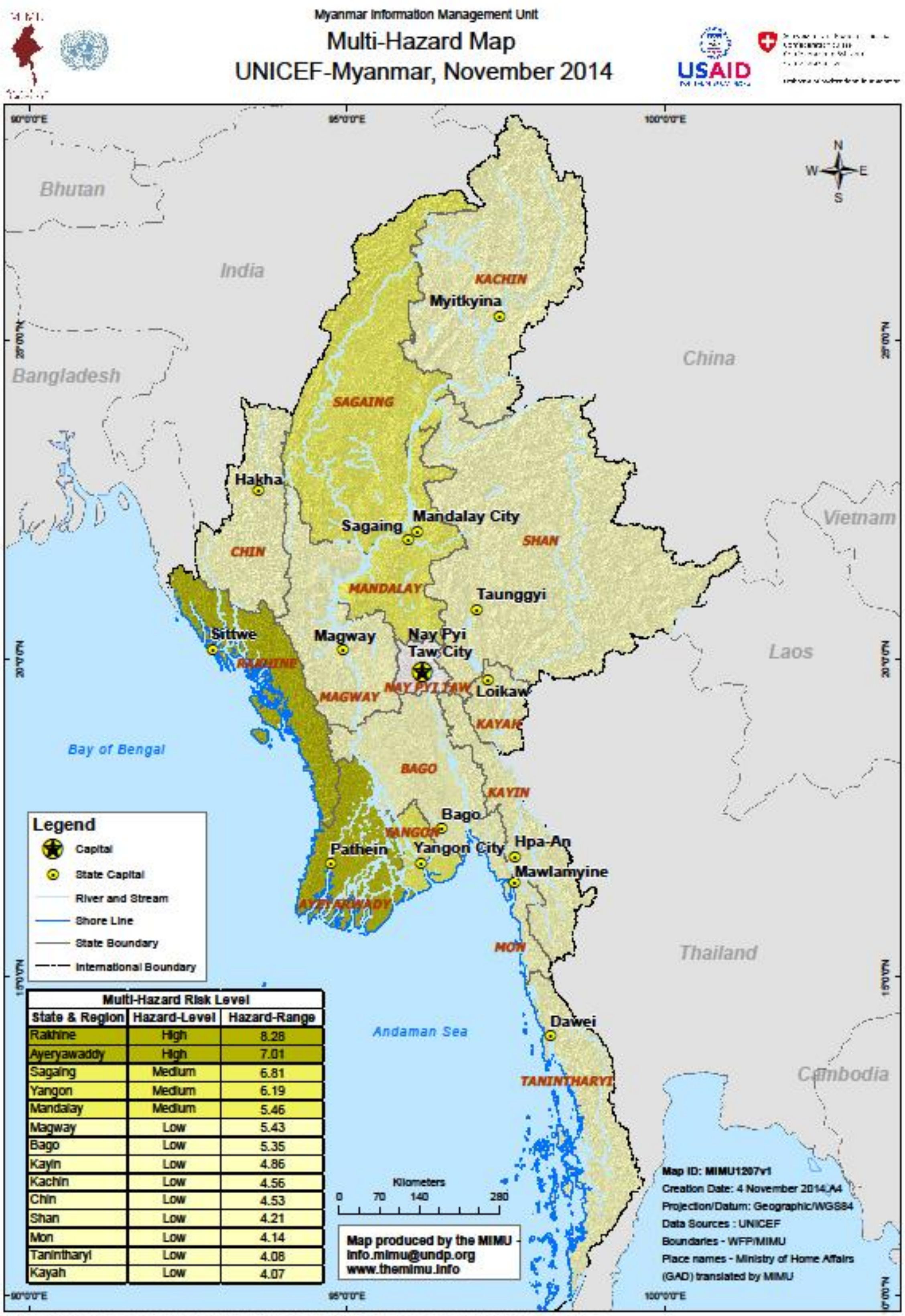

Multi-Hazard Risk Level		
State & Region	Hazard-Level	Hazard-Range
Rakhine	High	8.28
Ayeryawaddy	High	7.01
Sagaing	Medium	6.81
Yangon	Medium	6.19
Mandalay	Medium	5.46
Magway	Low	5.43
Bago	Low	5.35
Kayin	Low	4.86
Kachin	Low	4.56
Chin	Low	4.53
Shan	Low	4.21
Mon	Low	4.14
Tanintharyi	Low	4.08
Kayah	Low	4.07

Disclaimer: The names shown and the boundaries used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်အများစု သည်မိုးလေဝသအခြေအနေ အပြောင်းအလဲများ မှပေါ်ပေါက်လာကြလေ့ရှိကြသောကြောင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းက မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဆိုင်ရာဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ချေ ကြိမ်နှုန်းနှင့် ပြင်းအားကိုပိုမိုဆိုးဝါးပြင်းထန်စေသည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှအစပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာနမှ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို ကောက်ယူစုဆောင်းခဲ့ပြီး ပြောင်းလဲလာသောပုံသဏ္ဍန်များကိုမှတ်တမ်းတင်ပြုစုနိုင်ခဲ့ရုံသာမကမကြာမီနှစ်များအတွင်းကမှတ်သုံးရာသီ၏ ပြောင်းလဲမှုများဖြစ်သည့် ကာလတိုတောင်းလာခြင်း၊ ပြင်းထန်မှုမြင့်မားလာခြင်း ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အပူချိန် မြင့်တက်လာခြင်းနှင့် နိုင်ငံနှင့်အဝှမ်း အပူချိန်မြင့်တက်လာပြီး ပိုမိုခြောက်သွေ့ ကာ မိုးခေါင်ရေရှားမှု မြင့်တက်လာကြောင်းတွေ့ရသည်။[11] ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုသုတေသနဌာနမှ မြန်မာနိုင်ငံအား ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ပါတ်သက်၍ ၁၇၆ နိုင်ငံတွင် အဆင့် ၁၆၇ သတ်မှတ် ပေးခဲ့သည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကိုစီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းနိမ့်ကျမှုကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။[12]ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို ဤစာတမ်းတွင် အသိအမှတ်ပြုပြီး ယင်း၏ တိုက်ရိုက် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုကိုလည်း ၁၀% အဖြစ် ဤဆန်းစစ်ချက်တွင် တွက်ချက် ဖော်ထုတ်ညွှန်ပြထားပါသည်။

အမျိုးသားအဆင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်လိုက်လျောညီထွေစွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်သည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့်ထိခိုက်လွယ်အညွှန်းကိန်းသတ်မှတ်ချက်မြေပုံနှစ်ခုကိုထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအလိုက် လူမှု စီးပွားရေးကဏ္ဍများ ထိခိုက်လွယ်မှုကို ဖော်ပြချက်မြေပုံနှင့် (ပုံ ၆ ကိုကြည့်ပါ) ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအလိုက် ထိခိုက်မှု အကျိုးသက်ရောက်နိုင်သော လူဦးရေပြ မြေပုံ (ပုံ ၅) တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ပထမ အညွှန်းကိန်းကိုသာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားပြီး လူဦးရေဆိုင်ရာ လစ်ဟင်းချက်ကို ထည့်သွင်း တွက်ချက် ပြီး ဖြစ်၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဘေးတွေ့နိုင်ခြေ

ကုလသမဂ္ဂအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘာဝဘေးလျှော့ပါးရေးမဟာဗျူဟာမှ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဘေးတွေ့နိုင်ခြေ ကို " ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိသော ဇုန်အတွင်းတွင် ရှိပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံး နိုင်ချေ ရှိနေသော လူ၊ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ စနစ်များသို့မဟုတ်အခြားသောအကြောင်းအရာများ"အဖြစ်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။ဤစာတမ်းတွင် ဘေးတွေ့နိုင်ခြေကိုသုညမှ၁စနစ်အရွယ်ရှိ ကလေးသူငယ်ဦးရေအရွယ်အစားပမာဏကို မူတည်တိုင်းတာ၍ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအလိုက်သတ်မှတ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၄သန်းခေါင်စာရင်းအရဒေသအလိုက်အထွေထွေလူဦးရေစာရင်းပေါ်အခြေခံ၍တွက်ချက်ရမည်ဖြစ်သော်လည်းအသက်အရွယ်အုပ်စုအလိုက် ကိန်းဂဏန်းများမရရှိနိုင်သေးပါ။ ထို့ကြောင့်ကလေးသူငယ်ဦးရေကို၃၅.၀၈%အချိုးဖြင့်အထွေထွေလူဦးရေမှ တွက်ထုတ်ရယူမည်ဖြစ်ပြီး

---

[11] Department of Hydrology and Meteorology, Tin Yi, Assistant Director (2012), “Climate Change Adaptation in Myanmar”, http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2012/wat/workshops/Transboundary_adaptation_april/presentations/6_Tin_Yi_Myanmar_Final_.pdf

[12] Global Adaptation Institute (2013), “Gain Index”, http://index.gain.org/ranking

မြန်မာနိုင်ငံ ဗဟိုစာရင်းအင်း အဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေသော နှစ်စဉ်စာရင်းချုပ် စာအုပ်ပါ ကိန်းဂဏန်း အချို့အစားကို ရယူ အသုံးပြုမည် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ တွင် ထုတ်ပြန်မည့် သန်းခေါင်စာရင်း ရလဒ်များ နောက်ဆုံးထုတ်ပြန်ချက်ပေါ် မူတည်၍ ကိန်းဂဏန်းများကို ပြင်ဆင်သွားမည် ဖြစ်သည်။

ကလေးသူငယ်လူဦးရေသည် ကယားပြည်နယ်တွင် ၈၆၀၂၁ ဦးမှ ရန်ကုန်တိုင်းတွင် ၂၂၀၆၅၂၃ အထိ ကွဲပြားခြားနားသော လူဦးရေဖြင့် ရှိနေကြသည်။ ကိန်းဂဏန်းများ နှိုင်းယှဉ် နိုင်ရန်အလို့ငှာ ကလေးဦးရေကို အဆင့် (၁) မှ (၁၀) အထိ တွက်ချက်မှု ဇယားတွင် ခွဲခြား သတ်မှတ်ထားသည်။

ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုမြေပုံရေးဆွဲခြင်း

ကုလသမဂ္ဂအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘာဝဘေးလျော့ပါးရေးမဟာဗျူဟာ သည် ထိခိုက်နိုင်ခြေ ရှိမှုကို " ဘေးအန္တရာယ်၏ကျရောက်ဖျက်ဆီးမှုကြောင့်လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်၊စနစ်သို့မဟုတ်ပိုင်ဆိုင်မှုအရင်းအမြစ် တို့၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်သည့်သွင်ပြင်လက္ခဏာနှင့်အခြေအနေများ"ဟုအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ဤနေရာတွင်အကြောင်းအရာထောင့်ပေါင်းစုံမှထိခိုက်လွယ်မှုများ၊ရုပ်ပိုင်း၊လူမှုရေး၊စီးပွားရေးနှင့်သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများမှ ပေါ်ထွက်လာသည့်အမျိုးမျိုးသောပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများပါဝင်နေသည်။ယူနီဆက်၏ အဓိက ဦးတည် ဂရုစိုက်မည့်အကြောင်းအရာမှာကလေးများနှင့်တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်ပြီးအထူးသဖြင့်အဖွဲ့အစည်း၏ကူညီလုပ်ဆောင်နိုင်သော ကဏ္ဍ များ နှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သော အကြောင်း အရာများသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဒေသဆိုင်ရာအတွေ့အကြုံများမှလေ့လာသင်ယူမှုများအရဤဆန်းစစ်ချက်သည်ညွှန်ပြချက် ကိုးခုပေါ် မူတည်၍ အဓိက ကဏ္ဍများဖြစ်သည့် ကျန်းမာရေး၊ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ရေနှင့် သန့်ရှင်းရေး၊ ပညာရေးနှင့် ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကဏ္ဍများဖြစ်ကြသည်။အောက်တွင်အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသော ညွှန်ပြချက်များကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေပေါ်မူတည်၍ရွေးချယ်ထားပြီးတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအငြင်းပွားဖွယ် မဖြစ်သည့် ညွှန်ပြချက်များကိုသာချမှတ်ထားသည်။ ဤအချက်အလက်များကို ၂၀၀၉-၂၀၁၀ယူနီဆက်မှပြုလုပ်သည့်စုဖွဲ့ညွှန်း ကိန်းများဖြင့်တိုင်းတာသောစစ်တမ်းနှင့် ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် နှင့် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဝန်ကြီးဌာနတို့ပူးပေါင်းကောက်ယူခဲ့သော၂၀၀၉-၂၀၁၀ အိမ်ထောင်စုများလူနေမှုအခြေအနေ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်တို့မှ ရယူထားပါသည်။[13]အထက်ဖော်ပြပါ လေ့လာချက်များတွင် ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာညွှန်ပြချက်များမပါဝင်သည့်အလျောက်၊ထိခိုက်လွယ်မှုအညွှန်းကိန်းကိုပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများရှိ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှ စီမံခန့်ခွဲသော သင်တန်းကျောင်းများတွင် နေထိုင်ကြသော ကလေးဦးရေ အရေအတွက်ဖြင့်သတ်မှတ်ထားသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ သင်တန်းကျောင်းများတွင် နေထိုင်ကြသော ကလေးဦးရေအရေအတွက် ကိန်းဂဏန်းများကို ဆယ်ဆပွား၍ အထွေထွေ အညွှန်းကိန်းများတွင် ထည့်သွင်း သတ် မှတ် ထားပါသည်။

[13] At the time of writing, the revised poverty data published by the World Bank had not been approved by the Government and was therefore not used for the calculations.

Myanmar Child Vulnerability Index

	Indicator	Source
1	Underweight Prevalence in children under-5	MICS
2	Poverty Incidence	IHLCA
3	Birth not registered (reversed indicator)	MICS
4	No access to improved sanitation (reversed indicator)	MICS
5	No skilled attendance at delivery (reversed indicator)	MICS
6	Children not attending Early Childhood Development (reversed indicator)	MICS
7	Children not completing primary school on time (reversed indicator)	MICS
8	No comprehensive knowledge of mother to child HIV transmission among women (reversed indicator)	MICS
9	Percentage of 1-year-olds not immunized against measles	IHLCA
10	Children in institutions	Department of Social Welfare

ကလေးသူငယ် ထိခိုက်ခံရလွယ်မှု မြေပုံ

အောက်တွင်ဖော်ပြထားသောကလေးသူငယ်ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှုမြေပုံတွင်ချင်းပြည်နယ်နှင့်ရခိုင်ပြည်နယ်နှစ်ခုရှိကလေးများသည်သူတို့၏အခြေခံအခွင့်အရေးများကိုပစ်ပယ်ခြင်းခံရမှုအများဆုံးဒေသများဖြစ်သည်။ ဤပြည်နယ်နှစ်ခုသည်အခြားသောလက်ရှိအချက်အလက်ကိန်းဂဏန်းများအရအဆင်းရဲဆုံးပြည်နယ်များ၊ အာဟာရချို့တဲ့မှုနှုန်းအမြင့်မားဆုံးနှင့်စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံမှုအနည်းပါးဆုံး ပြည်နယ်များအဖြစ်လည်းတွေ့ရှိရသည်။ အလယ်အလတ်အဆင့် ကလေးသူငယ် ထိခိုက်လွယ်မှုအဆင့်အရ ရှမ်းနှင့် ကရင်ပြည်နယ်များ၊ ဧရာဝတီ၊ ပဲခူး၊ မကွေးနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး များတို့သည် ချင်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်များလောက် ဆိုးရွားမှု မရှိသော်လည်း ကလေးများတန်းတူညီမျှအခြေခံဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်ရေးတွင် အကန့်အသတ်များနှင့် တွေ့ကြုံနေကြရသည်။ အနိမ့်ဆုံး အုပ်စုထဲတွင် ကချင်၊ ကယား၊ မွန်နှင့် မန္တလေး တနင်္သာရီ ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီးများ ပါဝင်နေကြသော်လည်း နိုင်ငံ၏ အခြားဒေသများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အခြေခံ ဝန်ဆောင်မှုများ ရယူရာတွင် အာမခံချက်များ ရှိနေပေသေးသည်။ ကယားပြည်နယ်နှင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးသည် ကလေးသူငယ် ထိခိုက်လွယ်မှု အဆင့်တွင် အနိမ့်ဆုံး ဒေသများအဖြစ် ရှိနေသေးသည်။

Myanmar Information Management Unit

Child Vulnerability Map

UNICEF Myanmar, November 2014

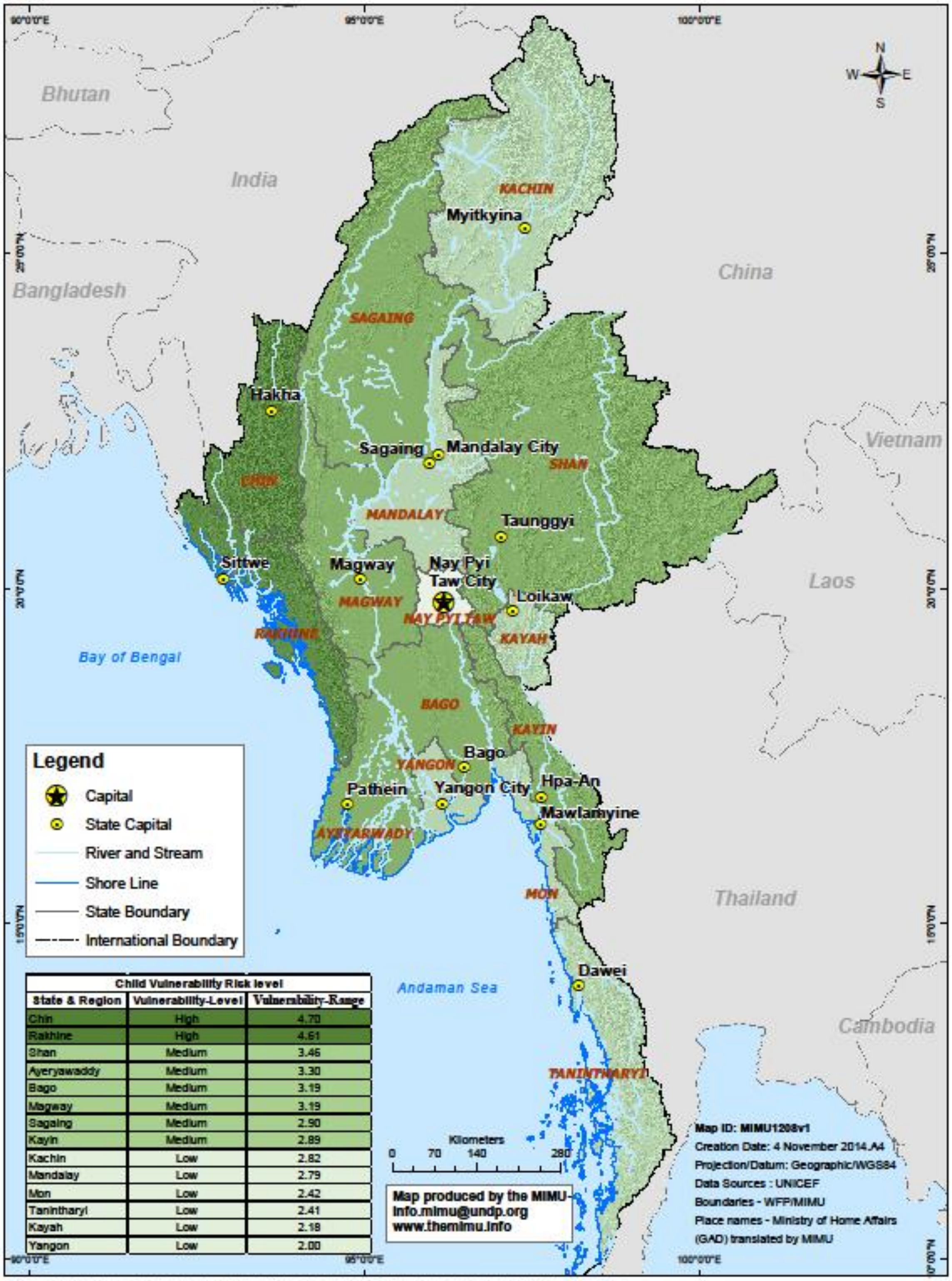

Child Vulnerability Risk level		
State & Region	Vulnerability-Level	Vulnerability-Range
Chin	High	4.70
Rakhine	High	4.61
Shan	Medium	3.46
Ayeryawaddy	Medium	3.30
Bago	Medium	3.19
Magway	Medium	3.19
Sagaing	Medium	2.90
Kayin	Medium	2.89
Kachin	Low	2.82
Mandalay	Low	2.79
Mon	Low	2.42
Tanintharyi	Low	2.41
Kayah	Low	2.18
Yangon	Low	2.00

Disclaimer: The names shown and the boundaries used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.

စွမ်းဆောင်ရည်

ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ပါတ်သက်သော စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်ရှိမှုတွင် တဆင့်ခံညွှန်ပြချက်အဖြစ်ဒေသဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့၏စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်လေ့လာရုံမျှသာမကအရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့စည်းများနှင့်ရပ်ရွာများ၏စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်ကိုပါထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။ဤညွှန်ပြချက်များကိုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏စိတ်ဝင်စားသောအဖွဲ့ဝင်များပါဝင်သည့် အကြံပြုဆွေးနွေးပွဲများတွင်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြပြီးကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနနှင့်ပါ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

အတိအကျအားဖြင့် ဒေသဆိုင်ရာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှု လျော့ချရေး စွမ်းဆောင် ရည်နှင့် ပါတ်သက်၍ ညွှန်ပြချက် လေးခုကို ဆန်းစစ် လေ့လာပါသည်။

- ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများတွင်ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၏ တည်ရှိမှုနှင့်လက်လှမ်းမှီမှုဖြစ်သည်။ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာန သည် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအားလုံးတို့တွင်တည်ရှိသော်လည်း အနည်းငယ်မျှသောရွေးချယ်ထားသည့် ခရိုင်အဆင့်တွင် ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်ဒေသအလိုက်အဆင်သင့်ဖြစ်မှုအဆင့်နှင့်စဉ်ဆက်မပြတ် ကူညီဆောင်ရွက် နိုင်မှုတွင်လိုအပ်ချက်ရှိနေသည်။ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန ၏ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအလိုက်လှမ်းမြှိုနိုင်သည့်အနေအထားပေါ်မူတည်၍အမှတ်များကိုငါးမှတ်အထိသတ်မှတ်ထားပါသည်။ နောက်ထပ် တစ်မှတ်အတွက် ပြည်နယ်တိုင်းဒေသ တစ်ခု၏ (၁%) မှ (၂၄%) အထိ လှမ်းမြှိုမှု ရှိရမည် ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် နှစ်မှတ်အတွက် ပြည်နယ်တိုင်းဒေသ တစ်ခု၏ (၂၅%) မှ (၅၀%) အထိ လှမ်းမြှိုမှု ရှိရမည် ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအမှတ်မှာ (၈) မှတ်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာန တည်ရှိမှု မရှိခြင်းသည် ဒေသဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် ကွက်လပ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

- ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာန ၏ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအလိုက် သိုလှောင် နိုင်မှုစွမ်းရည်ကိုလည်းတိုင်းတာသတ်မှတ်၍အရေးအတွက် မည်မျှသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အရေးပေါ်ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများဒေသအလိုက်ပံ့ပိုးကူညီနိုင်မည်ကိုမူတည်ပြီးသတ်မှတ်သည်။ဗဟိုသိုလှောင်ရုံကိုတွက်ချက်မှုမှ ဖယ်ထုတ်ထားခြင်းမှာ ယင်းသည်လိုအပ်လာသော မည်သည့်တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အတွက်မဆို ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဘေးအန္တရာယ်သင့်သူအရေအတွက်ပေါ်မူတည်၍အဆင့် (၁) မှ (၁၀) အထိ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသည်။ဒေသအနှံ့အပြားကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည် နေရာချထားရေးဦးစီးဌာန၏သိုလှောင်ရုံများ ရှိနေခြင်းသည် ဒေသတွင်း ကြုံတွေ့ရတတ်သော ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုများ အတွက်လုံလောက်သော ပမာဏရှိနေစေရန်အရေးကြီးသည်။ ထိုသတင်းအချက်အလက်သည်လတ်တလောတွင်အဆင်သင့်မဖြစ်သေးသော်လည်းရရှိလာသော အချိန်တွင် ဤစာတမ်းကို အချိန်နှင့် တပြေးညီ ပြန်လည်ပြင်ဆင် သွားမည်ဖြစ်သည်။

- သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှု လျော့ပါးရေး သင်တန်းများ၏ အရေးအတွက်သည် သက်ဆိုင်ရာ ဒေသ၏ အာဏာပိုင်များကို အကျိုးရှိစေသည်။ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာနသည် သင်တန်းများ၏ မှတ်တမ်းများကို ထိမ်းသိမ်းရမည် ဖြစ်ပြီး ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအလိုက် ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များကိုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုစီမံခန့်ခွဲခြင်း သင်တန်း ပြဌာန်းချက်များကို အသုံးချနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်တွင်လွန်ခဲ့သောနှစ်နှစ်အတွင်း သင်တန်းတက်ရောက်ခဲ့သောအရာရှိများအရေအတွက်ကိုတဆင့်ခံညွှန်ပြချက်အဖြစ် အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပြီး ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များ၏ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ နှင့် ပါတ်သက်သော နားလည်သိရှိမှုကို (၁)မှ (၁၀) အထိ အဆင့်သတ်မှတ်မည်။

- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေးစီမံချက်များကိုပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများတွင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အစည်းများ၏အရေအတွက်။ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များလုပ်ဆောင်သောအဖွဲ့အစည်းများ၏လွှမ်းခြုံမှုကိုဒေသဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်နိုင်ရည် တစ်ရပ်အဖြစ် ညွှန်ပြချက်သတ်မှတ်သည်။ဤနေရာတွင်အမျိုးမျိုးသောဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေး စီမံချက်များဖြစ်သည့် (လူထုအခြေပြု ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အသိပညာပေးခြင်း၊ ကျောင်းအခြေပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ စသည်အားဖြင့်) တို့ကိုလုပ်ဆောင်ပြီး၊လုပ်ဆောင်ဆဲအဖွဲ့အစည်းများကို၂၀၁၄MIMU၏ အချက်အလက် စုဆောင်းမှုအရ ရေတွက်သတ်မှတ်မည် ဖြစ်သည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့၏လူထုအခြေပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ တာဝန်ခံအင်အားစုသည်လက်ရှိတွင် လူထုအခြေပြုဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ လုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပါတ်သက်သောအသေးစိတ်မြေပုံတစ်ရပ်ကို ပြုစုနေသည်။ ထိုမြေပုံ ပြီးစီးပါက ညွှန်ပြချက်ကိုရပ်ရွာများရရှိသည့်ဝန်ဆောင်မှုဗဟုသုတနားလည်သိရှိမှုရပ်ဝတ္ထု(ရှေးဦးသူနာပြု၊ ရှာဖွေရေးနှင့်ကယ်ဆယ်ရေး၊စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာလူမှုရေး အထောက်အပံ့) စသည်တို့ကို အခြေခံ၍ ပြန်လည် သတ်မှတ်မည် ဖြစ်သည်။

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ မြေပုံရေးဆွဲခြင်း

ဒေသတွင်း လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ[14] အောက်ဖော်ပြပါကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှု ဆန်းစစ် လေ့လာချက်များကို ဒေသတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အောက်ဖော်ပြပါ အဆင့်အတန်းမှတ်ချက်များကို သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲ၊ ကလေးသူငယ်ထိခိုက်လွယ်မှု၊ ဘေးတွေ့နိုင်ခြေနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ရှိမှု အချက်အလက်များ ရရှိမှုအရ ဖော်ပြအပ်သည်။

---

[14] UNICEF ROSA (2014) *Child-centered Risk Assessment: Regional Synthesis of UNICEF Assessments in Asia.* Available online:http://www.preventionweb.net/english/professional/publications/v.php?id=36688

သဘာဝနှင့် လူလုပ် ဘေးအန္တရာယ်များ	၄၀%
ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း	၁၀%
ထိခိုက်လွယ်မှု	၃၀%
ဘေးတွေ့နိုင်ခြေ	၁၀%
စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်ရှိမှု	၁၀%

$$\text{ကလေးသူငယ် ဗဟိုပြုဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ} = \frac{(\text{အန္တရာယ်} x\ \mathbf{0.4})\ x\ (\text{ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း}\ x\ \mathbf{0.1})\ x\ (\text{ထိခိုက်လွယ်မှု}\ x\ \mathbf{0.3})\ x\ (\text{ဘေးတွေ့နိုင်ခြေ}\ x\ \mathbf{0.1})}{(\text{စွမ်းဆောင်ရည်}\ x\ \mathbf{0.1})}$$

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေပြ မြေပုံ

အောက်ဖော်ပြပါကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုမြေပုံအရပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ၅၃ တွင် ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုကို မြင့်မားစွာ တွေ့ရှိနိုင်ပြီး ထိုဒေသများသည်လည်း လူဦးရေအထူထပ်ဆုံး၊မြို့ပြနေထိုင်မှုအလျှင်အမြန် ပြောင်းလဲနေခြင်းနှင့် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး အရင်းအမြစ်များ အထူထပ်ဆုံးရှိသော နေရာများဖြစ်သည်။ ရောဂတီနှင့် ပဲခူးဒေသကြီးများသည် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေ ရှိမှုအမြင့်မားဆုံးဖြစ်နေရခြင်းမှာဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြင်း၊ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ သက်ရောက်မှု များ၊ ကလေးများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် လစ်ဟင်းမှု ရှိနေသော လူဦးရေ စသည်တို့ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် ဖြစ်သည်။ လူဦးရေအထူထပ်ဆုံးမြို့ကြီးအချို့တည်ရှိရာဒေသများလည်းဖြစ်သည်။စီးပွားရေးအရဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောဒေသ များဖြစ်သော်လည်း ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲကြောင့် လူမှုစီးပွားရေး ကဏ္ဍအပေါ် သက်ရောက်မှု ရှိလာပါက ထိခိုက်လွယ်သောအနေအထားရှိနေမှုကိုဤစာတမ်းမှလေ့လာတိုင်းတာထားသည်။ရန်ကုန်၊မန္တလေးနှင့်စစ်ကိုင်း ဒေသကြီးများသည်လည်း လူဦးရေထူထပ်သောမြို့ပြဒေသများဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျ ရောက်နိုင်မှုအလယ်အလတ်အဆင့်တွင်သာရှိသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်သည်ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှု နှင့်ကလေးသူငယ်ထိခိုက်လွယ်မှုနှစ်ခုစလုံးတွင်မြင့်မားစွာရှိနေသော်လည်းကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုတွင်လစ်ဟင်းသောလူဦးရေအရအလယ်အလတ်အဆင့်မှာသာရှိနေသည်။(လူဦးရေထူထပ် မှု အလွန်နည်းပါးသောကြောင့်)ကယား၊ချင်း၊ကချင်၊ကရင်နှင့်မွန်ပြည်နယ်များသည်တနင်္သာရီတိုင်းနှင့် မကွေး တိုင်းဒေသကြီး များကဲ့သို့ပင် ကလေးဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှု အဆင့်နိမ့်ပါးကြပါသည်။

Myanmar Information Management Unit

Child-Centered Risk Map
UNICEF Myanmar, November 2014

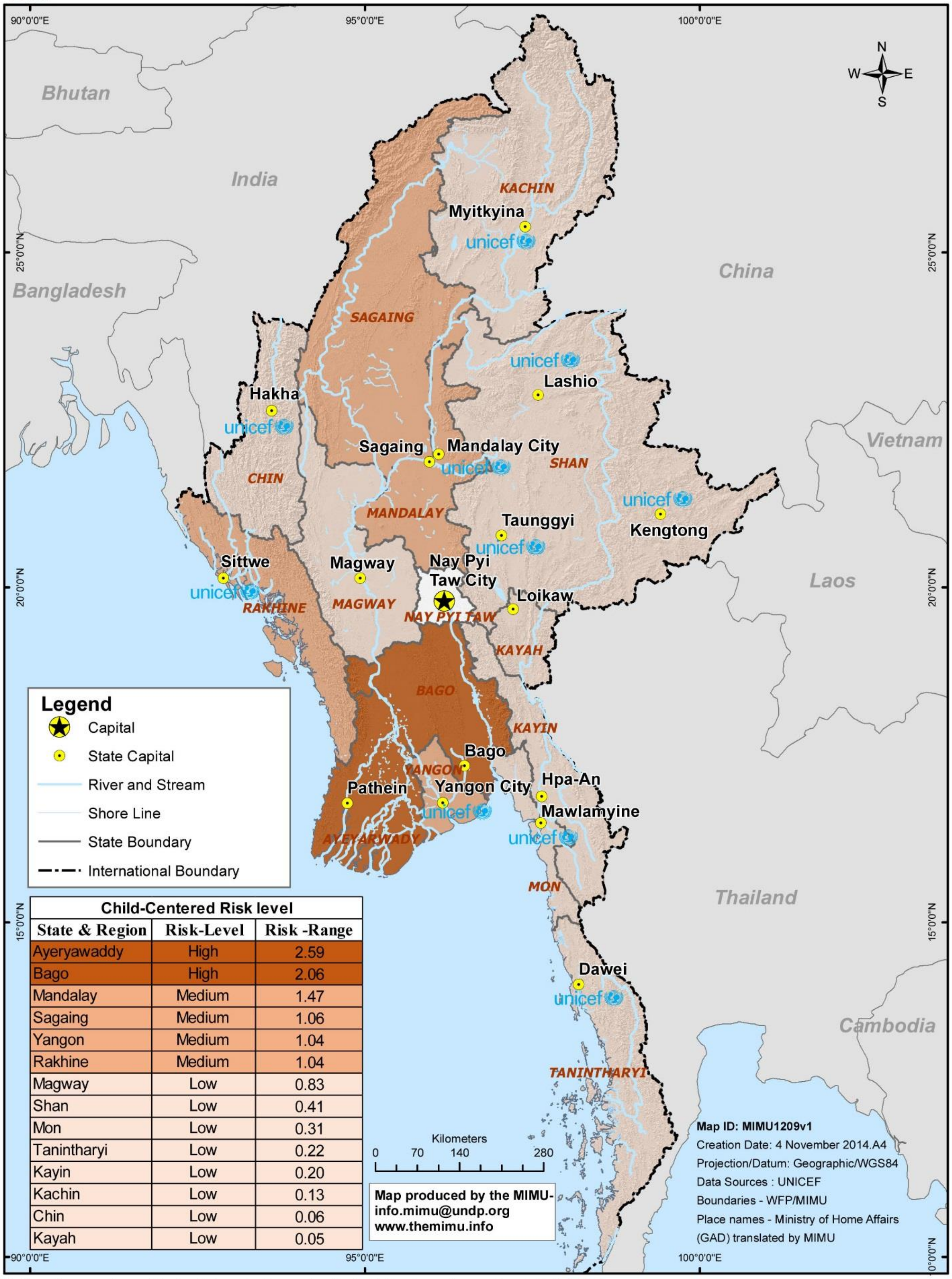

Child-Centered Risk level		
State & Region	**Risk-Level**	**Risk -Range**
Ayeryawaddy	High	2.59
Bago	High	2.06
Mandalay	Medium	1.47
Sagaing	Medium	1.06
Yangon	Medium	1.04
Rakhine	Medium	1.04
Magway	Low	0.83
Shan	Low	0.41
Mon	Low	0.31
Tanintharyi	Low	0.22
Kayin	Low	0.20
Kachin	Low	0.13
Chin	Low	0.06
Kayah	Low	0.05

Map produced by the MIMU-
info.mimu@undp.org
www.themimu.info

Map ID: MIMU1209v1
Creation Date: 4 November 2014.A4
Projection/Datum: Geographic/WGS84
Data Sources : UNICEF
Boundaries - WFP/MIMU
Place names - Ministry of Home Affairs (GAD) translated by MIMU

Disclaimer: The names shown and the boundaries used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်ကိုအသုံးပြုခြင်း

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ဆန်းစစ်လေ့လာ ချက်မှ တွေ့ရှိချက်များကို ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ရာတွင်အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှု ကြိုတင်အသိပေး တင်ပြခြင်းနှင့်ရာသီဥတု ထိခိုက်လွယ်မှု အပါ အဝင် ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးနှင့် ကြံ့ခိုင်ရေး အစီအစဉ်များတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် အကြံပြု တိုက်တွန်းခြင်းများအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဒဏ်ခံနိုင်မှုအစီအစဉ်ကို အကြံပြု တိုက်တွန်းခြင်း

ကလေးသူငယ် ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ် ဆန်းစစ်လေ့လာ ချက်မှ တွေ့ရှိချက်များသည်အစိုးရ လုပ် ဖော် ကိုင် ဖက် ဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ လျော့ပါးရေး လုပ်ငန်း အဖွဲ့များအတွက်အရေးပါပါသည်။

ရှေးဦးစွာကလေးသူငယ် ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ် ဆန်းစစ်လေ့လာ ချက် လုပ်ငန်းစဉ်များက အမျိုးသား အဆင့်နှင့် အခြားအဆင့်များတွင်လုံလောက်သော အထွေထွေ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်မှု မြေပုံနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ မရှိခြင်းကို ထုတ်ဖော်တင်ပြပြီး အစိုးရ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ဆောင်သူ လုပ် ဖော် ကိုင် ဖက် များနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ မြန်မာနိုင်ငံသားများ ကြုံတွေ့နေရသော ဘက်ပေါင်း စုံ ထိခိုက် လွယ်မှု အခြေအနေကို ယင်းတို့၏ စီမံချက်များကို ထိရောက်စွာဖြင့် ဦးတည်နိုင်ရေး ကို တင်ပြ ထား ပါသည်။ ယင်း၏ မြင့်မားလှသောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေကြောင့်မြန်မာနိုင်ငံသည်ယင်း၏ စီမံကိန်းများကိုအထောက်အပံ့ပေးနိုင်ရန်နှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုအကာအကွယ် ပေးနိုင် ရန် လိုအပ်နေပြီး ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှုကြိုတင်သတင်းပေးတင်ပြသောစီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့်ပိုမိုတိကျသော ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကိုကြိုတင်ရယူသင့်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးအန္တရာယ်သင့်နိုင်မှုအကြောင်းတရားများကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်သုံးသပ်ချဲ့ထွင်ရန် လိုအပ်မှုများအပေါ်ဆွေးနွေးခြင်းများနှင့်အထွေထွေ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှုမြေပုံများပြုစုခြင်းစသည်တို့ကိုမြို့နယ်အဆင့်ထိအုပ်ချုပ်မှုအဆင့်တိုင်းသို့ လွှမ်းခြုံနိုင်အောင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ နှင့်ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာနတို့တွင် မြှင့်တင်ပေးရပါမည်။

ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ဆန်းစစ်လေ့လာချက်သည်နိုင်ငံအတွင်းဒေသအနှံ့အပြားတွင် ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုမြင့်မားနေခြင်းကိုထင်ရှားစွာဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည်ယင်း၏ ငါးနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းကို ၂၀၁၅မှစတင်၍ရေးဆွဲပြုစုနေသော အရေးကြီးသည့်အချိန်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ပြီးဒေသအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးမှုနောက်ကျနေသော ကဏ္ဍအသီးသီးကိုစီမံချက်များချမှတ်၍အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် အရေးကြီးသည့် ကဏ္ဍရပ်များဆိုင်ရာ (လူမှု ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး၊ ပညာရေး၊ ရေနှင့် သန့်ရှင်းရေး စသည်အားဖြင့်) မူဝါဒများကို ပြန်လည် သုံးသပ်နေချိန်ဖြစ်ပါသည်။ ကလေးသူငယ် ဗဟိုပြု

ဘေးအန္တရာယ် ဆန်းစစ်လေ့လာ ချက် ၏ တွေ့ရှိချက် များကို အစိုးရနှင့် ဆက်သွယ်ရာတွင် အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှု ကြို တင်ထည့်သွင်း စဉ်းစား လုပ်ဆောင်ရေးဆွဲသော မဟာဗျူဟာနှင့်အတူ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းအားလုံးပိုမိုကြံ့ခိုင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များအဖြစ်လုပ်ဆောင်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်များ တွင်ရှိနေသောထိခိုက်လွယ်မှုကို လျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန် ကလေးများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုကို လျှော့ချနိုင်ရန် ကလေးဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှု လျှော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကိုစနစ်တကျမြှင့်တင်မှုများ ပြုလုပ်သင့်ပြီး ကလေးများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အကြောင်းကို ပညာရေး သင်ကြားမှုကဏ္ဍနှင့် လူမှုရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုစီမံချက်များတွင်ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ထည့်သွင်း အလေးထားဆောင်ရွက်စေရန်လည်း ဦးတည်ချက်ထားရမည် ဖြစ်ကြောင်း လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းရမည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ မူဘောင်သတ်မှတ်ရာတွင် အဓိက ကျသော ဦးစားပေးမဟာဗျူဟာလေးခုအနက်တစ်ခုဖြစ်သည့်“သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်ရာသီဉတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေခြင်းကိုလျှော့ချရန်” ဟူသည့် အမျိုးသားအဆင့် မူဝါဒဆိုင်ရာ ဦးတည်ချက်ကို သင့်တော်သော လူထု ပါဝင်လှုပ်ရှားနိုင်သည့် ကဏ္ဍများတွင် ပေါင်းစပ်၍ ရပ်ရွာများ ပိုမို ကြံ့ခိုင်လာစေရန် သန်စွမ်းစေခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း စနစ်များ ပိုမို တိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရန် လုပ်ဆောင်ကြရပါမည်။ အခြား ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများအား ကလေးသူငယ် ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ် ဆန်းစစ်လေ့လာ ချက် ၏ တွေ့ရှိချက်များကို မျှဝေခြင်းအားဖြင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်မှု ကြိုတင်သတိပေး ထည့်သွင်း စဉ်းစားမှုများ ပါဝင်သည့် စီမံချက်ရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်း စဉ်ကို မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှု အထောက် အကူ ဆိုင်ရာ မူဘောင်ရေးဆွဲခြင်းတွင ်ထင်ထင်ရှားရှားပါဝင်ရမည့် အကြောင်းအရာအဖြစ်ဆက်လက်ဖော်ပြကာ နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ပင်မ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေရန်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေပြီးအမျိုးသား နှင့် အောက်ခြေအဆင့်ဆင့်တွင်ဦးစားပေး လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်စေနိုင်ပါမည်။

ဘက်စုံ ကဏ္ဍစုံ ပါဂင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုသည်ကဏ္ဍစုံပါဝင်ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ရမည့်ကြံခိုင်ရေး ဖြစ်ထွန်းမှုကိုဘက်စုံချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ကြရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ကလေးသူငယ်ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ် ဆန်းစစ်လေ့လာ ချက်သည် ကဏ္ဍစုံပါဝင်ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်မှုကိုဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုလုပ်ငန်းစဉ် နှစ်ရပ်လုံးတွင်ပါဝင်နိုင်စေရေးအခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ကိုဖော်ထုတ်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ကဏ္ဍစုံမှဘက်စုံ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများသည်ထိခိုက်လွယ်မှုလျှော့ချရန်အတွက်ထိရောက်သည့် အခြေအနေတစ်ရပ်ကို သီးခြားစီလုပ်ဆောင်ခြင်းထက် ပိုမိုကြီးမားစွာ အကျိုးသက်ရောက်နိုင်သည်။

အခြားချဉ်းကပ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်သည့်ရာသီဉတု ပြောင်းလဲခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေရှိသည့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျှော့ချမှုဖြစ်ပေါ်စေသောလုံခြုံစိတ်ချရသည့်အခြေခံအဆောက်အဦများ တည်ဆောက် ခြင်းကဏ္ဍအတွက်လည်းတိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်စေသည်။ လုပ်ငန်းနေရာရွေးချယ်ခြင်း၊ အ ဆောက်အအုံ၏ ဗိသုကာပုံစံတို့ကိုရွေးချယ်ရာတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကိုထည့်သွင်း မစဉ်းစားပါကထိုအခြေခံ အဆောက်အအုံများသည်သဘာဝအခြေအနေတစ်ရပ်တွင်ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်မှုမရှိဘဲဘေးအန္တရာယ်ဆိုးတစ်ရပ်ကို ဖိတ်ခေါ်သကဲ့

သို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ အတိတ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ် ကြီးများကြောင့်၊ ဥပမာအားဖြင့် ၂၀၀၅ခုနှစ်ကက်ရှမီးယားငလျင်၊တရုတ်နိုင်ငံစီချွမ်ပြည်နယ်တွင်၂၀၀၈ခုနှစ်ငလျင် နီပေါနိုင်ငံ၂၀၁၅ ခုနှစ် ငလျင် တို့တွင် စာသင်ကျောင်းများပြိုကျပျက်စီးမှုကြောင့်ဆရာများနှင့်ကျောင်းသူကျောင်းသား များစွာ ထိခိုက် သေကြေ ပျက်စီးခဲ့ကြရသည်။ ကလေးများနှင့် သက်ဆိုင်သော အခြေခံ အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ရာတွင် (ဥပမာ - ကျန်းမာရေးဌာနများ၊ အအေးခန်း သိုလှောင်ရုံများ၊ ကလေးသူငယ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဌာနများ နှင့် စာသင်ကျောင်းများ)စိတ်ချလုံခြုံမှုရှိရေးသည်ဘဏ္ဍာရေးအရထိရောက်မှုရှိရုံသာမကဘဲလူမှုရေး၊စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများလည်းဖြစ်ပေသည်။အလုံးစုံပါဝင်သည့် လုံခြုံစိတ်ချရသည့် စာသင်ကျောင်းများ ဆိုင်ရာ မူဘောင်တွင် "လုံခြုံစိတ်ချရသည့် သင်ကြားရေးဌာနများ" ဆိုသည်မှာ အဓိကကျသော ပင်မဒေါက်တိုင် သုံးခု အနက် တစ်ခု ဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်များကိုသာမကရပ်ရွာအတွက်ပါကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းသော အဆောက် အအုံများ ဖြစ်စေရန် ရည်မှန်းချက်ထား တည်ဆောက်ကြရန် ဖြစ်သည်။ [15]

နောက်ထပ်အလျင်အမြန်ကြီးထွား ပေါ်ပေါက်လာသော ကဏ္ဍတစ်ရပ်မှာ လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးလုပ် ဆောင်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေးသည်ကလေးသူငယ်များ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှုအပေါ်အာရုံပြုပြီးတည်လုပ်ဆောင်နေစဉ်တွင် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ကဏ္ဍများမှ ထိခိုက်လွယ်မှုများကိုလည်း လူမှု ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်မှ ဦးတည် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ လူမှုကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် နိုင်ခြေရှိမှုကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်သည့် အမြဲတမ်း အကာအကွယ် တစ်ခုအဖြစ် ကြံ့ကြံ့ ခံနိုင်အောင် စီမံတည်ဆောက်ရပါမည်။
ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေလျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမှု၊ ကလေး သူငယ် ဗဟိုပြု ချဉ်းကပ်မှု၊ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းမှုနှင့် ကြံ့ခိုင်မှုတို့သည် ကဏ္ဍစုံပါဝင်ရမည့် မဟာဗျူဟာဖြစ်ပေသည်။ အကယ်စင်စစ် ဤအချက်သည် ယိုဂိုမူဘောင်လုပ်ငန်းစဉ်၏ ဒုတိယမြောက် မဟာဗျူဟာ ရည်မှန်းချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ရန် သန်စွမ်းစေရေး တည်ဆောက်မှု လုပ်ငန်းစဉ် လည်း ဖြစ်ပါသည်။ရပိုင်ခွင့်ရှိသူနှင့်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးရမည့်သူနှစ်ဦးစလုံး၏စွမ်းဆောင်နိုင်ရည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရန်ရည်မှန်းချက်ထားပြီးထိခိုက်လွယ်မှုလျော့ပါးခြင်း၊ဘေးအန္တရာယ်ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်မှုကိုမြှင့်တင်ခြင်းနှင့်အရေးပေါ် အခြေအနေအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်တုံ့ပြန်ခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး စောလျင်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း တို့ ကိုလည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရန် လုပ် ဆောင်ရပါမည်။

ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှု ညွှန်းပြသော နိုင်ငံအဆင့် စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအောင်မြင်မှုများနှင့် ရည်မှန်းချက်များ၊ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်ရန်အ တွက်နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် စေ့စပ်သေချာသော စီမံချက်ရေးဆွဲမှုဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများကို လက်ကိုင်ထား အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပြီးဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုကြိုတင်ညွှန်းဆိုပြသောလုပ်ငန်းစဉ်လည်းပါဝင်ပါမည်။ ကလေးဗဟိုပြုဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေရှိမှုဆန်းစစ်ချက်အားအအ ကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် တိကျသော

[15] The Global Alliance for Disaster Risk Reduction and Resilience in the Education Sector, *Comprehensive School Safety Framework*, 2014; http://www.preventionweb.net/files/31059_31059comprehensiveschoolsafetyframe.pdf

နေရာများအလိုက် သီးခြားစီရှိသောထိခိုက်လွယ်မှု သဘောသဘာဝကိုသရုပ်ခွဲလေ့လာရန်အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ဖြစ်နိုင် ခြေလျှော့ချခြင်း အစီအမံများ ဖြစ်ရုံသာမက ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်တုံ့ပြန်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကိုပါ ကွဲပြား သော ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် သတ်မှတ်လုပ်ကိုင်ပြင်ဆင် နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကလေးသူငယ်များအတွက်ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေမြင့်မားသောပထဝီဒေသဆိုင်ရာခရိုင်များ သတ်မှတ်ခြင်းသည်နည်းလမ်းကောင်းတစ်ခုဖြစ်သော်လည်းဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေလျှော့ပါးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိသော လုပ်ဆောင်မှုများကိုပါ ထည့်သွင်းရမည်။ ကလေးသူငယ် ဗဟိုပြု ဘေးအန္တရာယ်ဆန်းစစ်လေ့လာ ချက် ကို လက်တွေ့ အသုံးချသူများ အနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်။

- ပထဝီအနေအထား → ကလေးသူငယ်များအတွက် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်နိုင်ခြေ မြင့်မားသော နယ်/ ခရိုင်များ သို့ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်း
- အကျိုးကျေးဇူး ခံစားခွင့် ရှိသူများ → ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ခြင်း/ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းတို့ကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အခွင့်အရေးများ နည်းပါးလာသော ထိခိုက်လွယ်မှု အမြင့်မားဆုံး ခံစားရနိုင်သည့် သူများကို ဦးတည်ချက်ထားပြီး ဆောင်ရွက်ခြင်း
- အချိန်ကိုက် ဆောင်ရွက်ခြင်း → အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ လျော့ချခြင်း/ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သဟာဇာတ ဖြစ်စေသော လုပ်ငန်းစဉ်များကို လိုအပ်သော ဒေသများတွင် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ရန် အရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်ခြင်း
- ချဉ်းကပ်မှု ပုံစံ → လုပ်ဆောင်မှု ပုံစံသစ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း
- ရောက်ရှိမှု → တခါတရံ ဂရုမပြုမိသော လူအုပ်စုများအတွက် ရည်ရွယ်သော တိကျသည့် လုပ်ဆောင်မှုများ ရောက်ရှိအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း (ဥပမာ - လူမှုရေးအရ၊ လိင်အရ၊ ဇာတ်အနိမ့်အမြင့်အရ၊ လူမျိုးရေးအရ၊ မသန်စွမ်းဖြစ်မှုအရ၊ အိမ်ယာ အဆောက်အအုံ အရ၊ ကျောင်းမတက်ရသော ကလေးများ/ဆယ်ကျော်သက်များ ဖြစ်နေခြင်းအရ ခွဲခြားခြင်းခံထားရသော လူအုပ်စုများ)

ကျမ်းကိုးစာရင်း

Policies and frameworks

Hyogo Framework for Action (HFA)
The Hyogo Framework for Action (HFA) 2005-2015 was the first 10-year plan developed to make the world safer from disasters. It was endorsed by the UN General Assembly in the Resolution A/RES/60/195 following the 2005 World Disaster Reduction Conference, and adopted by many Governments, including the Government of Myanmar thereafter. The HFA can be accessed online at: http://www.unisdr.org/we/inform/publications/1037

Its successor, the Sendai Framework for DRR was adopted in March 2015 and can be accessed online at: http://www.preventionweb.net/files/43291_sendaiframeworkfordrren.pdf

Myanmar Action Plan on DRR (MAPDRR)
The Myanmar Action Plan on Disaster Risk Reduction was first published in 2009 with the goal 'to make Myanmar Safer and more Resilient against Natural Hazards, thus Protecting Lives, Livelihood and Developmental Gains'. After going through an update, it was formally endorsed by the Government of Myanmar in 2012, thereby providing greater impetus for DRR work. It is aligned with the ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response and the Hyogo Framework for Action. It is accessible online at: http://reliefweb.int/report/myanmar/myanmar-action-plan-disaster-risk-reduction-mapdrr

ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response (AADMER)
The ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response has been ratified by all ten Member States and entered into force on 24 December 2009. The AADMER is a proactive regional framework for cooperation, coordination, technical assistance, and resource mobilisation in all aspects of disaster management. It also affirms ASEAN's commitment to the Hyogo Framework of Action (HFA) and is the first legally-binding HFA-related instrument in the world. It is accessible online at: http://www.asean.org/resources/publications/asean-publications/item/asean-agreement-on-disaster-management-and-emergency-responce-work-programme-for-2010-2015

National Adaptation Programme of Action (NAPA)
Myanmar's National Adaptation Programme of Action (NAPA) was adopted in 2012 following the guidelines outlined by the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) Least Developed Countries Expert Group; and identifies 32 priority activities to address Myanmar's urgent needs for adaptation to climate change. The NAPA is accessible online at:
http://unfccc.int/resource/docs/napa/mmr01.pdf

Terminology on Disaster Risk Reduction

Terminology and definitions of DRR terms included in the report were taken from UNISDR's "Terminology on Disaster Risk Reduction", accessible online at: http://www.unisdr.org/we/inform/terminology

Risk Management Platforms and Indexes

INFORM
INFORM Risk Index is a global, open source risk assessment which provides a risk ranking as well as country risk profiles for 191 countries, accessible online at: http://www.inform-index.org/
Myanmar's country risk profile can be viewed at: http://www.inform-index.org/Results/Country-profiles?iso3=MMR

Heidelberg Conflict Barometer
The Conflict Barometer has been published since 1992 and is an annual analysis of the global conflict events. Non-violent and violent crises, wars, coup d'états as well as peace negotiations are observed in it. See more details online at: http://www.hiik.de/en/konfliktbarometer/

Notre-Dame-GAIN Index
The ND-GAIN Country Index, a project of the University of Notre Dame Global Adaptation Index (ND-GAIN), summarizes a country's vulnerability to climate change and other global challenges in combination with its readiness to improve resilience. Details are accessible online at: http://index.gain.org/

DesInventar
DesInventar is a conceptual and methodological tool for the generation of National Disaster Inventories and the construction of databases of damage, losses and in general the effects of disasters. It helps to analyze the disaster trends and their impacts in a systematic manner and can be accessed online at:
http://www.desinventar.net/index_www.html

Surveys referenced in the document

Multiple Indicator Custer Survey (MICS)
The MICS methodology was developed by UNICEF to support countries in collecting and analyzing data in order to fill data gaps for monitoring the situation of children and women; as well as to monitor progress against MDGs at a higher frequency. In Myanmar, a MICS survey was conducted in 2009-10 by the Ministry of National Planning and Economic Development and the Ministry of Health with support from UNICEF. The report is accessible online at: http://www.unicef.org/myanmar/MICS_Myanmar_Report_2009-10.pdf

Integrated Household Living Conditions Assessment (IHLCA)
In cooperation with the Ministry of National Planning and Economic Development and UNICEF, UNDP conducted two rounds of Household Living Conditions survey. The latest round from 2011 resulted in several reports that can be accessed online at:
http://www.mm.undp.org/content/myanmar/en/home/library/poverty/povertydynamic-ihlca-ii.html

Demographic and Health Survey (DHS)
Supported by USAID, ddemographic and Health Surveys (DHS) are nationally-representative household surveys that provide data for a wide range of monitoring and impact evaluation indicators in the areas of population, health, and nutrition. In Myanmar, DHS data collection started in 2015 and data should be available in 2016. See more details at: http://dhsprogram.com/What-We-Do/Survey-Types/DHS.cfm

Key stakeholders referenced in the document

Relief and resettlement Department (RRD)
The Relief and Resettlement Department, under the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, is Myanmar's National Disaster Management Authority and has the dual objective to (a) Provide emergency assistance for the victims of natural disasters for ensuring immediate relief and (b) Conduct preventive measures to reduce the loss of lives and properties due to disasters. Detailed information on the activities and publications of the RRD can be accessed online at: http://www.rrdmyanmar.gov.mm/

Department of Meteorology and Hydrology (DMH)
The Department of Meteorology and Hydrology, under the Ministry of Transport, performs key roles relating to weather forecasting and early warning for natural hazards. One of DMH's specific objective is to take precautionary measures against and minimize the effects of natural disasters. More information on DMH's activities can be accessed online at: http://www.dmh.gov.mm/

Regional Integrated Multi-Hazard Early Warning System (RIMES)
Based in Bangkok, the Regional Integrated Multi-Hazard Early Warning System for Africa and Asia (RIMES) is an international and intergovernmental institution, owned and managed by its Member States, for the generation and application of early warning information. More information on RIMES' activities can be accessed online at: http://www.rimes.int/

DRR Working Group Myanmar
The Disaster Risk Reduction Working Group (DRR WG) was formed in 2008 during the early recovery phase of Cyclone Nargis to support the Government and communities to promote disaster resilience in Myanmar. Since then, the DRR WG has evolved as one of the most diverse and dynamic networks in the country, currently comprising of over 60 agencies including the UN, international NGOs, local NGOs and professional organizations working for DRR. Information and publications of the DRR WG can be accessed online at: http://www.themimu.info/sector/disaster-risk-reduction

UNICEF Myanmar
UNICEF is the world's leading child rights organization. For more than 60 years, UNICEF has been working to positively change the lives of Myanmar's children. Through its strong working relationship with the Government of Myanmar over the decades and significant engagement with other stakeholders, UNICEF is positioning itself to continue and strengthen its efforts to improve children's lives. More information on UNICEF's activities in Myanmar can accessed online at: http://www.unicef.org/myanmar/

World Food Programme/Ithaca
The ITHACA Institute of the Polytechnic of Turin is one of the top-level academic institutions who are helping WFP to take advantage of recent advances in science and technology. With ITHACA's help, WFP can rapidly access satellite imagery of disaster areas and so build highly detailed maps that will guide and inform its humanitarian operations: http://www.wfp.org/videos/mapping-emergencies

Myanmar Information Management Unit (MIMU)
The Myanmar Information Management Unit / MIMU is a service to the UN Country Team and Humanitarian Country Team, under the management of the UN Resident and Humanitarian Coordinator. Its purpose is to improve the capacity for analysis and decision making by a wide variety of stakeholders - including the United Nations, the Humanitarian Country Team, non-governmental organizations, donors and other actors, both inside and outside of Myanmar, through strengthening the coordination, collection, processing, analysis and dissemination of information. All MIMU products can be accessed online at: http://www.themimu.info/

UN-Habitat Myanmar
UN-Habitat established a presence in Myanmar in the early 1990's during which time the agency pioneered the "People's Process" by establishing the first community led projects in the Dry Zone, Shan State and the Delta. The agency also extended substantive assistance for the design of the Human Development Initiative (HDI) for UNDP and has partnered in implementation of HDI 1, HDI 2 and HDI 3. More information on UN-Habitat's activities in Myanmar can be accessed at: http://unhabitat.org/myanmar/

UNDP Myanmar
The United Nations Development Programme (UNDP) is the UN's global development network, working in 177 countries and territories. In Myanmar, UNDP provides support to the national political and socio-economic reforms that underpin the country's transition. UNDP's support is channeled through a programme that seeks to strengthen institutions of democratic and local governance, support the environment and disaster risk management, and support government efforts for poverty reduction. More information on UNDP's activities in Myanmar can be accessed online at: http://www.mm.undp.org/

UNOCHA
OCHA is the part of the United Nations Secretariat responsible for bringing together humanitarian actors to ensure a coherent response to emergencies. OCHA also ensures there is a framework within which each actor can contribute to the overall response effort. More information on OCHA's activities in Myanmar can be accessed at: http://www.unocha.org/myanmar

Asian Disaster Preparedness Centre (ADPC)
As the most hazard prone region in the world, Asia-Pacific must proactively manage its disaster risk. For nearly 30 years, Asian Disaster Preparedness Center (ADPC) has been contributing in making Asia-Pacific safer by strengthening disaster resilience at all levels. More information on ADPC's activities can be accessed online at: http://www.adpc.net/igo/Default.asp#

Publications referenced in the document

UNGA (2012), "Implementation of the International Strategy for Disaster Reduction: Report of the Secretary General." A/67/335, accessible online at: http://www.unisdr.org/files/resolutions/A67335E.pdf

UNOCHA, "Myanmar: Natural Disasters 2002-2012.", available online at: http://reliefweb.int/map/myanmar/myanmar-natural-disasters-2002-2012

SDC & ADPC (2012), "A Situational Analysis of Disaster Risk Management Policy and Practice in Myanmar", not available online

Government of the Republic of the Union of Myanmar, “HFA Progress reports” (2009-2011 and 2011-2013), available online at: http://www.preventionweb.net/english/hyogo/progress/reports/index.php?o=pol_year&o2=DESC&ps=50&hid=0&cid=rid4

Government of the Republic of the Union of Myanmar and ADPC (2009), “Myanmar Hazard Profile”, http://www.preventionweb.net/files/14567_14567HazardReport25.8.091.pdf

Department of Hydrology and Meteorology, Tin Yi, Assistant Director (2012), “Climate Change Adaptation in Myanmar”, http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/documents/2012/wat/workshops/Transboundary_adaptation_april/presentations/6_Tin_Yi_Myanmar_Final_.pdf

UNICEF ROSA (2014),” Child-centered Risk Assessment: Regional Synthesis of UNICEF Assessments in Asia.” Available online: http://www.preventionweb.net/english/professional/publications/v.php?id=36688

The Global Alliance for Disaster Risk Reduction and Resilience in the Education Sector (2014), Comprehensive School Safety Framework; http://www.preventionweb.net/files/31059_31059comprehensiveschoolsafetyframe.pdf

Figure 1: Myanmar: Natural Hazard Risks, OCHA, 2011

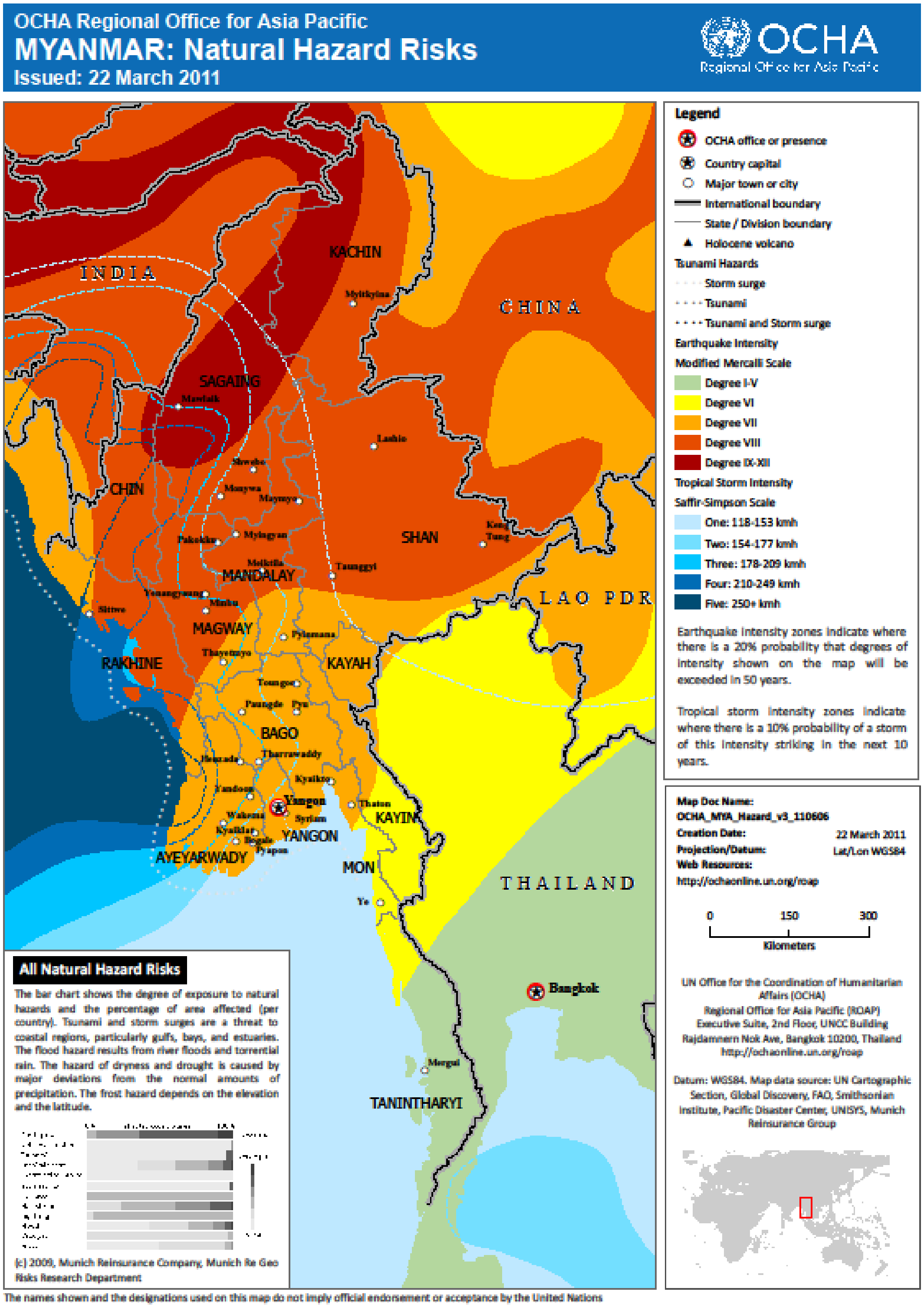

Figure 2: Seismic Zone Map of Myanmar, PSHA Map, MGS, 2012

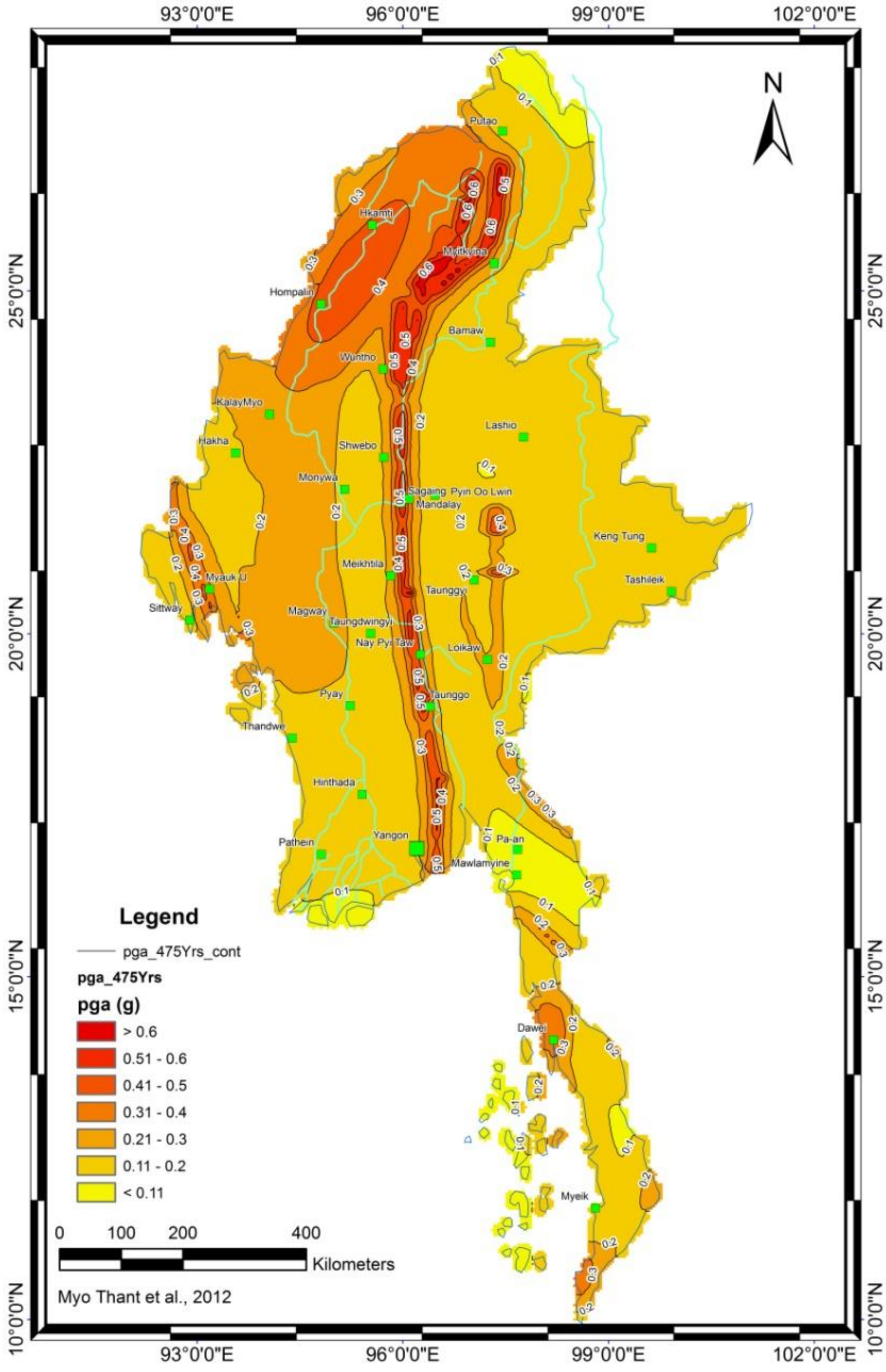

Figure 3: Myanmar Historical Seasonal Analysis: Population exposed to floods by year during the monsoon between 2000 and 2010, Ithaca/WFP, 2011

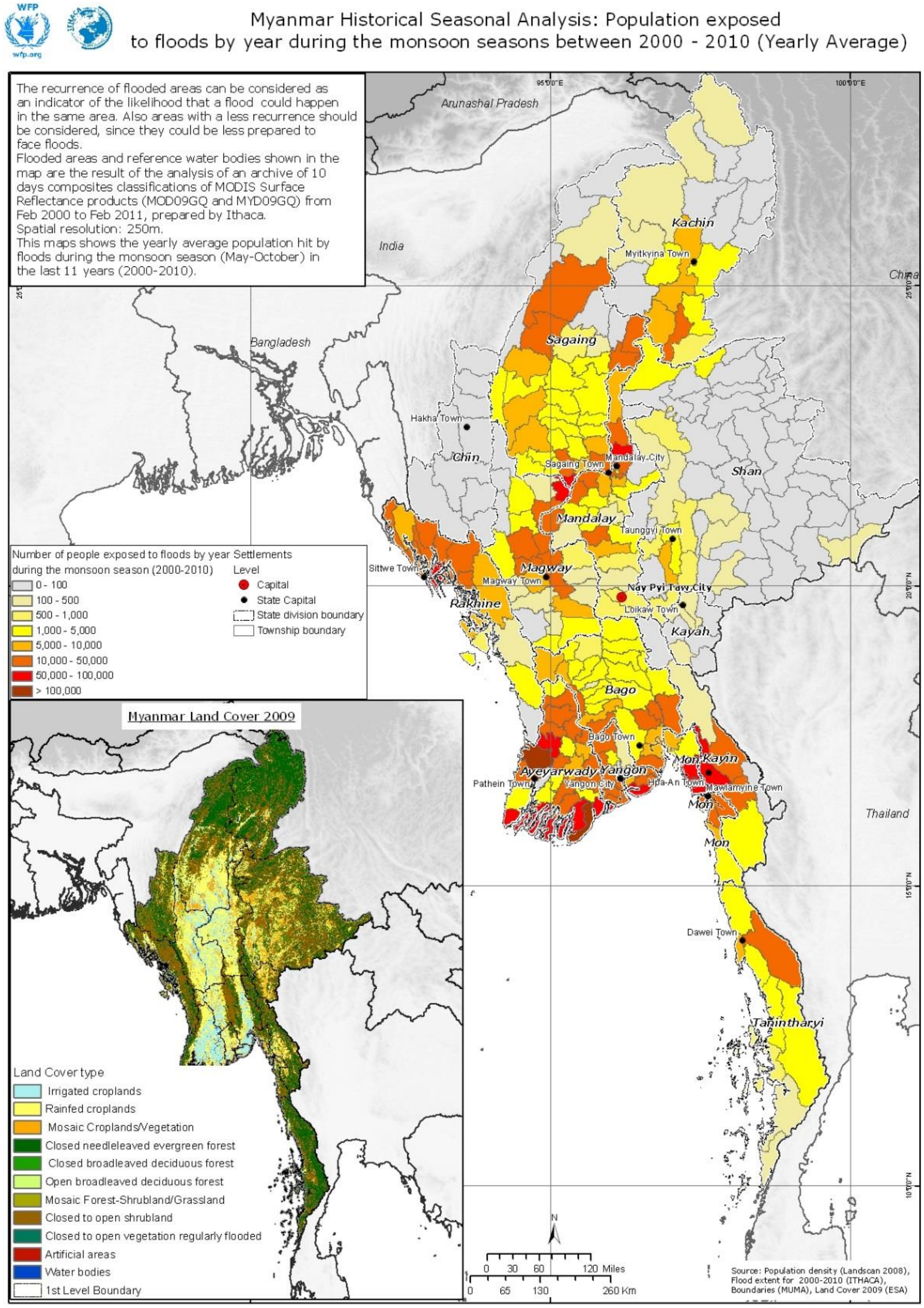

Figure 4: Fire Risk Map, Myanmar Hazard Profile, Government of Myanmar, 2009

Figure 15 **Fire Risk Map (Based on Fire Cases from 1983 to 2007)**

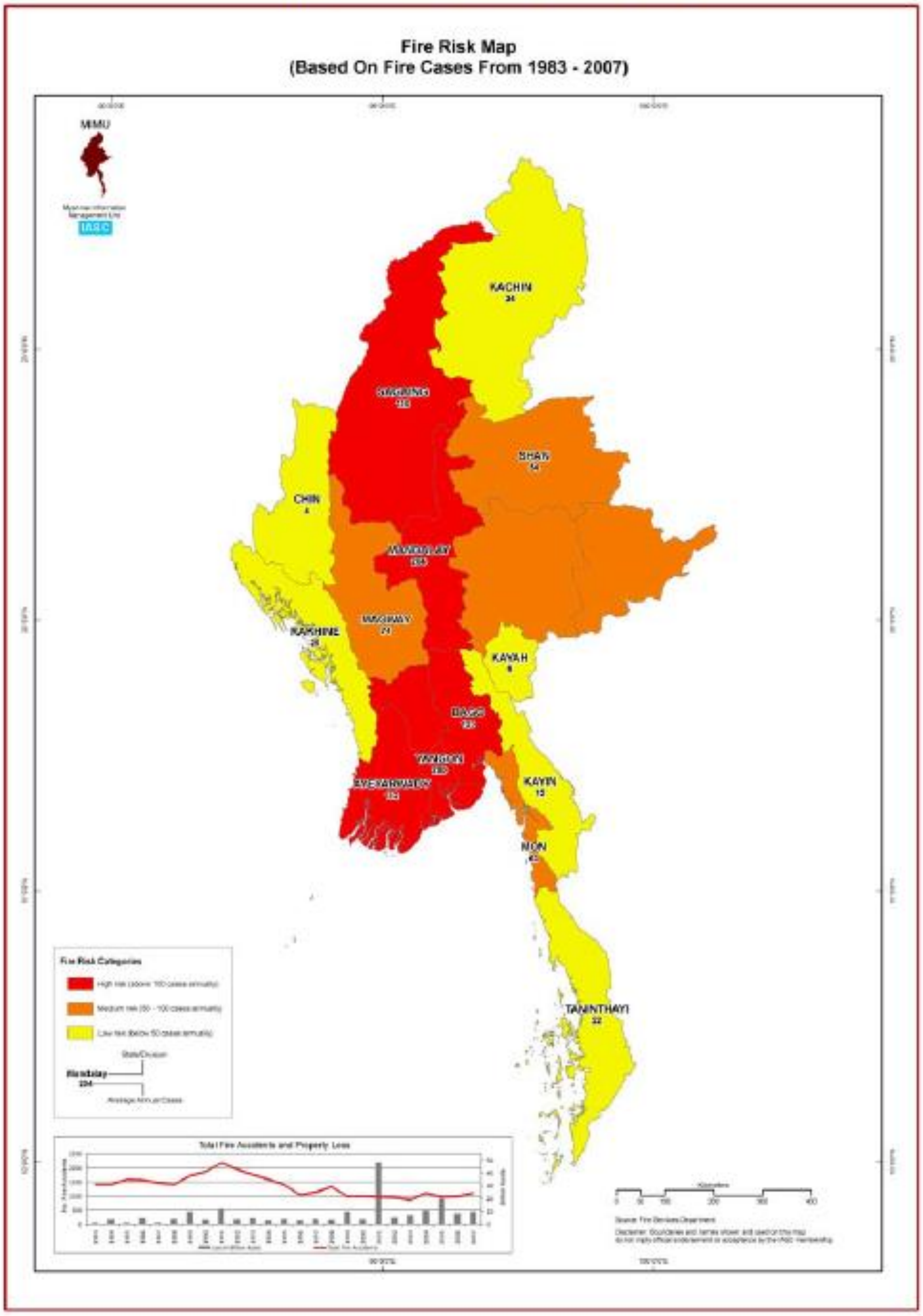

HAZARD PROFILE OF MYANMAR - 46 -

Figure 5: Technical Opinion, Ranking of Potential Tsunami Hazard in Myanmar, RIMES, 2014

Regional Integrated Multi-Hazard Early Warning System
Program Unit/ Early Warning Facility
2nd Fl. Outreach Bldg., Asian Institute of Technology Campus, P.O. Box 4 Klong Luang, Pathumthani 12120, Thailand
(t) +662 516 5900 to 01 (f) +662 516 5902 (e) rimes@rimes.int (w) http://www.rimes.int

TECHNICAL OPINION
Ranking of Potential Tsunami Hazard in Myanmar

To evaluate the potential tsunami hazard in Myanmar, hydrodynamic simulation of the tsunami wave generated from the selected subduction earthquake scenarios are performed. It is necessary to stress that the case studies described herein are by definition worst-case scenarios; in particular, they do not necessarily represent the next large earthquake in each of the relevant subduction zones. The actual earthquake could be smaller than envisioned in this document. In addition, the potential tsunami hazard is actually varied within the same state, base on the location and near-shore bathymetry and topography.

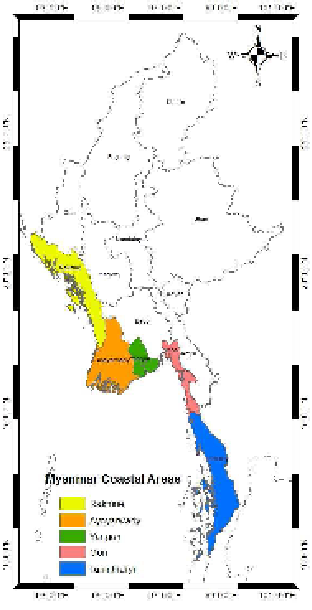

Fig. 1 Myanmar Coastal State

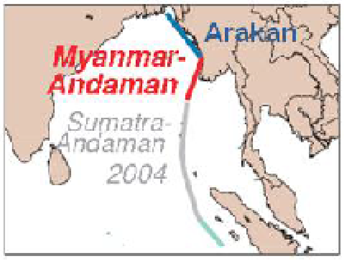

Fig. 2 Earthquake Scenarios for the evaluation

From hydrodynamics simulation, potential of maximum tsunami amplitudes are estimated along five Myanmar coastal states namely, Rakhine, Ayeyarwade, Yangon, Mon and Tanintharyi.

Three earthquake scenarios are included:
1) Sumatra-Andaman 2004 event
2) Myanmar- Andaman, Leftover of 2004 event
3) Arakan , Bangladesh-Myanmar coast

Fault parameters representing scenario 1 are referred to the study by Suppasri et al. (2008) for Comparison among the proposed source models for the 2004 Indian Ocean tsunami whereas the hypothetical scenarios 2 and 3 are referred to the study on Far-field tsunami hazard from mega-thurst earthquakes in the Indian Ocean (Okal and Synolakis, 2008)

Table 1 Ranking of potential tsunami hazard in Myanmar

Scenario	State				
	Rakhine	Ayeyawade	Yangon	Mon	Tanintharyi
1	3	1*	4	5	2*
2	3*	1*	4	5	2*
3	1*	2*	4	5	3*

Remark: * with potential significant impact (tsunami wave height greater than 1 ft.)
1 is the highest rank in term of potential tsunami hazard

Figure 6: Climate Change Vulnerability Index, NAPA, Government of Myanmar, 2012

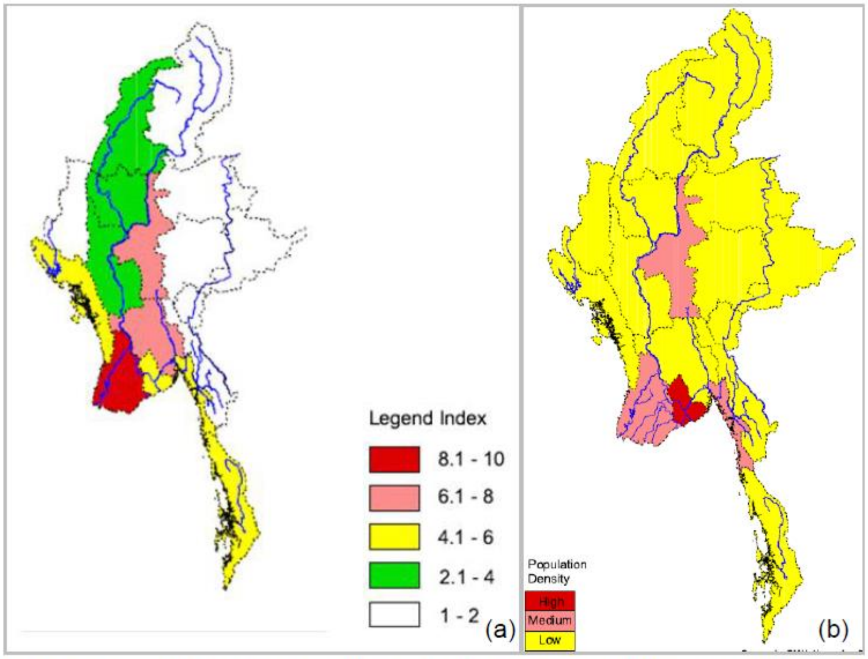

Figure 12. (a) Myanmar's overall climate change vulnerability index (taking into account areas and socio-economic sectors most at risk); and (b) climate change vulnerability index for Myanmar considering population density.

Figure 7: RRD’s Warehousing Capacity

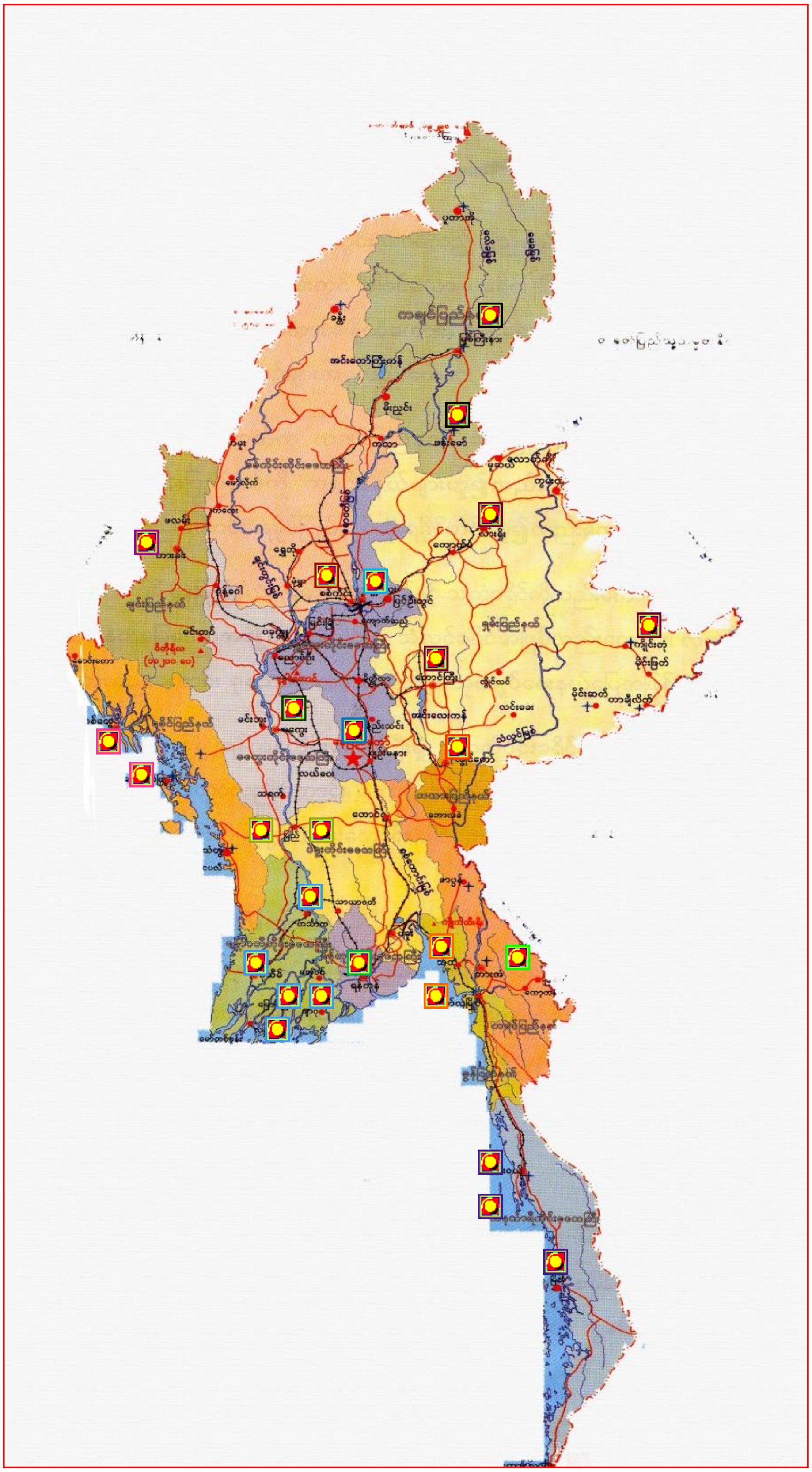
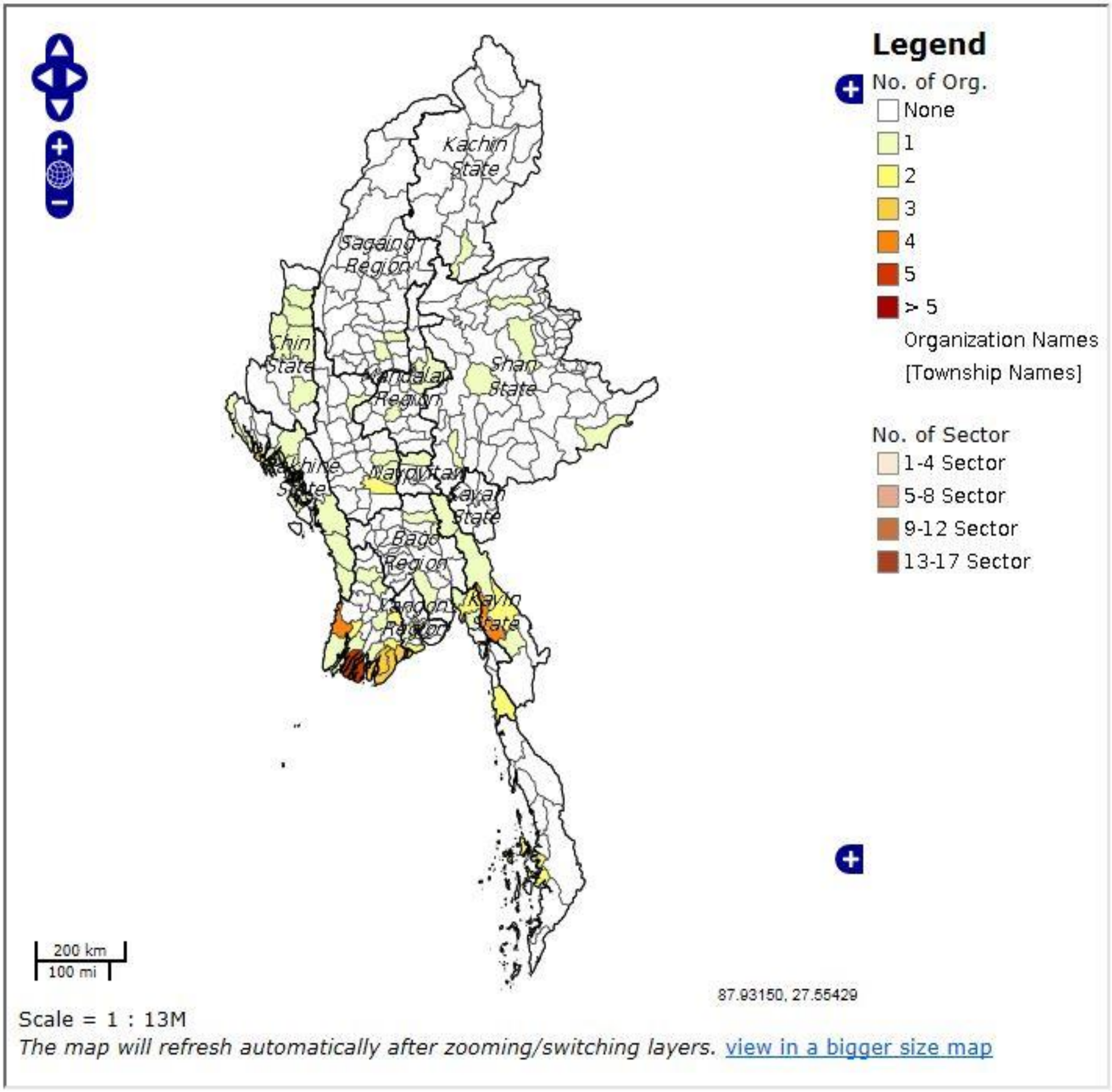
Figure 8: DRR Agencies' Coverage per state/region, MIMU, January 2014